

Wat is uw
volgende zet?

F0

CAISSA
NIEUWS

390

december 2001

Colofon

CaïssaNieuws is het clubblad van de
schaakvereniging Caïssa
opgericht 1-5-1951
Clublokaal: Oranjehuis
Van Ostadestraat 153
1073 TK Amsterdam
Tel. 06 18 328 161 - clubavond: dinsdag

Voorzitter

Leo Oomens
Hortusplantsoen 36
1018 TZ Amsterdam - Tel. 020 422 21 20
e-mail oomens@ad.nl

Wedstrijdleider interne competitie

Dennis Breuker
Van Heemskerckstraat 58
1013 PA Amsterdam - Tel. 020 609 63 52
e-mail dennis@breuker.demon.nl

Wedstrijdleider externe competitie

Theo Weijers
Sparndammerstraat 143 2
1013 TG Amsterdam - Tel. 020 688 13 12

Secretaris

Peter van der Werf
Staalstraat 22 2
1011 JM Amsterdam - Tel. 020 623 43 32
e-mail pete.werf@planet.nl

Penningmeester

Frans Oranje
Oudezijds Voorburgwal 109 c
1012 EM Amsterdam - Tel. 020 627 70 17
e-mail foranje@chello.nl

Giro 460 28 82 t.n.v. SV Caïssa - A'dam

Materiaalbeheer

Eric van Tuijl
Noordzijde 331
1064 MG Amsterdam - Tel. 020 613 98 00

Jeugdleider

Tom Spits
Van Woustraat 175
1074 AL Amsterdam - Tel. 671 06 20
tomspits@yahoo.com

Redactie

Tony Lith
Tweede Helmersstraat 42^{hs}
1054 CL Amsterdam - Tel. 020 683 44 92
e-mail tonylith@xs4all.nl

Inhoud

4. De eurocenten, de eurocenten...
6. De financiën
8. Van de kascommissie
9. Heftige teambuilding
11. Wanhoop na 10 zetten
15. Op naar de KNSB!
15. Bericht uit de Woestijn
16. Lepe pasjes, listige combinaties
17. We noemen hem 'Het beest'
18. VAS verpletterd
21. De walmen van Koos Koets
22. Is Kuyf gek geworden?
24. Grappen en grollen gaan voor
26. Hangende houtjes
28. Schaken en computers
31. Jong-Caïssa
35. Nieuweling hakt erop in
38. Hé, scheids...

De uitslagen en de standen 33 - 38

Agenda

- 5 januari**
Unitas - Caïssa
- 8 januari**
interne ronde 15
Caïssa 2 - De Raadsheer 2
- 15 januari**
interne ronde 16
De Pion 2 - Caïssa 4
- 22 januari**
interne ronde 17
Caïssa 3 - VAS 3
- 29 januari**
interne ronde 18
Caïssa 5 - ENPS/Quibus 2
- 1 februari**
ENPS/Quibus 1 - Caïssa 3
- 5 februari**
interne ronde 19

Redactioneel

Vreemde gezichten

DUIZEND JAAR geleden ging de millenniumwende gepaard met allerlei onheilsverwachtingen. Dreigde de Apocalyps? Het is meegevallen. Vorig jaar had men andere angsten. Wat bleek? De millenniumbug richtte nauwelijks schade aan.

Toch is er iets van die oud-testamentische onzekerheden bewaard gebleven. In het huis van mijn grootmoeder klonk enige decennia terug met regelmaat de omineuze tekst: "Aan het einde der tijden zult gij vreemde gezichten zien". Toen vermoedde ik dat deze profetie vooral betrekking had op het gezicht van Hannie Lips, één van de eerste (ik zeg het er maar even bij voor de jeugdige Caïssaan) televisieomroepsters in ons land. Zij kon prachtig zwaaien en wij zwaaiden enthousiast terug. Ik ook, maar toch wel met een wat onrustig gevoel: "Wat bedoelde oma toch?"

Later begreep ik dat je dat van die gezichten niet letterlijk moet nemen. Je kan het ook meer algemeen opvatten. Toen ik bijvoorbeeld een paar jaar geleden in de krant las dat Annemarie Grewel op zestigjarige leeftijd alsnog zwanger was gemaakt, dacht ik onwillekeurig: "Nu kan het niet lang meer duren." Totnogtoe valt het allemaal erg mee - toch knaagt de twijfel.

En wat overkwam mij onlangs? Ik deed mee aan een vierkampje waar men aan *randomchess* deed. Een vreemd gezicht. Vooraf vind een soort loterijtje plaats. Aan de hand van de uitslag worden de stukken op de eerste en achtste rij geplaatst, de pionnen ervoor en dan pas begint het schaken. Ik heb de boot afgehouden. Eerst maar eens gewoon leren schaken, zo denk ik erover. Trouwens, als je zo gaat beginnen is het eind zoek. Waarom de pionnen niet op de onderste rij gezet? En, als er toch

geloot moet worden, waarom niet de stukken echt *at random* neergezet? U begrijpt, dat *random-chess* is niks voor de redactie.

Maar het kan nog vreemder. Voorzitter Leo bezocht onlangs een SGA-bestuursvergadering. Hij viel met de neus in de boter. Aan de orde kwam o.a. het nieuwe dopingreglement. Zoals we allemaal weten is dit van alle regeringsmaatregelen wel de meest bespottelijke die in de residentie is uitgedokterd. Wetenschappelijk onderzoek heeft niet één stof opgeleverd waar je beter van gaat schaken. Er zal dan ook nooit of te nimmer één schaker op doping worden betrapt. De controle is ook nog eens te duur. Timman heeft overigens al laten weten dat hij van een glas wijn beter gaat schaken. Wijn ook maar verbieden? Maar dat is niet het enige. Tegenwoordig is het zo dat politieagenten buiten kantoor tijd allerhande peppillen kunnen kopen bij mensen die ze overdag ambtshalve achterna zitten. Onlangs ging dat op zo'n uitzinnige 24-uurs-dansmarathon mis. Zo'n pilletje werd een agente fataal. Heeft de overheid daar geen taak? Als je vervolgens nagaat hoe die onzinregels ons worden opgedrongen (met subsidieverlening als stok achter de deur, chantage dus) dan gaat de twijfel weer knagen. Stel dat Studio Sport nu zou besluiten schaken ook echt als topsport te behandelen. Met verslagen van het WK en partijanalyses bijvoorbeeld met daarbij dan de gezichten van schakers als Sjovoenov, Zhang Pengxiang en Xu Yuhua. Dat zou pas een vreemd gezicht zijn. Goed, nu het nog kan wens de redactie u prettige feestdagen en een gelukkig nieuwjaar toe.

~~mutatiesmutatiesmutatiesmutatiesmutatiesmutaties~~
Wij heten Bas Spoelstra van harte welkom.
Het ledenaantal bedraagt thans: 124

De Caïssa-homepage:

<http://www.caïssa-amsterdam.nl/>

Van de voorzitter

Bericht uit het hol van de SGA

Ben voor het eerst aanwezig geweest op een vergadering van de SGA. Samen met Peter. Vertrouwd terrein: de Verheij-hal in de voormalige gasfabriek aan het eind van de Linnaeusstraat. Vertrouwde mensen ook: Frans natuurlijk en Theo aan de andere kant van de tafel en ook Geri Opgenhaffen en Cylia van der Kamp, die ik uit die zelfde Verheij-hal ken als bestuursleden van De Raadsheer. En natuurlijk Wil Haggenburg.

De voorzitter kende ik nog niet: Martin Walop. Kalm en zakelijk. Goede voorzitter lijkt me.

De vergadering zelf had iets van een halucinatie. Er werd een agenda afgewerkt op basis van stukken die iedereen van tevoren had kunnen inzien of zelfs lezen. Walop vroeg van punt tot punt reacties uit de zaal. Nul komma nul!

Ik zelf had van te voren besloten tijdens dit eerste bezoek aan het hol van de SGA de kat uit de boom te kijken. Dus ook ik zorgde niet voor levendigheid. Het is natuurlijk mogelijk dat alle agendapunten zo goed waren voorbereid en zo helder waren geformuleerd dat reacties overbodig waren. Tja.

Ter verklaring/verontschuldiging van de onheilspellende windstilte werd gezegd dat de KNSB-vertegenwoordiger verstek had laten gaan. Diens verhaal zorgt over het algemeen voor felle reacties. Dat zegt natuurlijk iets over de gespannen verhouding tussen de clubs in Amsterdam en de KNSB.

Gebeurde er dan helemaal niks? Toch wel. Ter sprake kwamen twee voorstellen waarover eindelijk wat discussie loskwam.

Allereerst het doping-reglement. Om in de termen te vallen voor subsidie uit het

sportfonds, moeten sportbonden (de KNSB dus) zich conformeren aan een dopingreglement. Het SGA-bestuur had zich met tegenzin akkoord verklaard, alleen vanwege de centen. Ook de vergadering ging met enig maar niet heel veel protest akkoord.

Ik zelf heb hierover wel een mening, maar die is enerzijds zo vanzelfsprekend en anderzijds zo weinig relevant, dat ik die niet heb uitgesproken. Natuurlijk is dopingcontrole idioot, maar zonder die subsidiecenten kunnen we niet. Dus.

Bovendien is de reikwijdte van de controles voorlopig althans gering. In beginsel kunnen alle wedstrijden (ook in de onderbonden) en toernooien bezocht worden door de drugspolitie, maar in de praktijk bestaat er helemaal geen mankracht om die controles uit te voeren.

Voor wie toch bezorgd is: kijk uit met *partydrugs* en cocaïne. Niet alle *partydrugs* staan op de lijst van verboden middelen, maar zo'n lijst is makkelijk te veranderen en sporen van de drugs blijven misschien langer meetbaar dan je verwacht. Als je gevaar ziet, overleg dan met je teamleider of opstellen verstandig is. Spelers van de KNSB-teams hebben vermoedelijk de grootste kans op controles.

Het andere punt heeft betrekking op het dubbeldidmaatschap. Wie in twee verschillende regionale bonden (bijvoorbeeld Amsterdam en Noord-Holland) lid is van een club, kan in beide regionale competities externe wedstrijden spelen. Dat was zo en dat is nog zo. Maar nieuw is dat je dan in beide regionale bonden moet zijn ingeschreven als hoofdlid.

Dat is een formele kwestie die uitsluitend draait om de centen: de regionale bonden eisen dat in zo'n geval door beide clubs de volle mep wordt afgedragen voor het lidmaatschap van de betrokken speler. Dwz.

60 gulden in plaats van 15 gulden. Voor onze club gaat het om een klein aantal spelers. Daar wordt in beginsel een financiële regeling mee getroffen, waarbij de club én de speler een deel van de extra afdracht voor hun rekening nemen.

Waar in de SGA-vergadering alleen commentaar op kwam is de formulering van het betreffende voorstel. Die was deels onbegrijpelijk, deels gesteld in krompraat. Het SGA-bestuur beloofde beterschap en een nagelvaste formulering.

Nu iets heel anders: Eric heeft aangekondigd zijn taken als materiaalcommissaris in het bestuur te willen neerleggen. Hij is verleden jaar enthousiast begonnen, maar merkt meer en meer dat de tijd ervoor hem ontbreekt. Het bestuur is daarom op zoek naar een vervang(st)er. Eric heeft zich bereid verklaard de nieuwe commissaris een tijd te begeleiden om hem in te werken. Wie zich geroepen voelt mag zich melden bij mij of een ander lid van het bestuur.

Schaakblind

Schaakblindheid is een van de ziekten die maar niet kunnen worden uitgeroeid. Hier een voorbeeld uit het interzonetoernooi van 1964.

Lengyel is met zwart aan zet. Lxh4† ligt voor de hand, maar hij speelde het 'geniale' 1. .. T6xe2†?. Darga geloofde hem en gaf op. Hij vreesde na 2. Txe2 Lxh4† en 3. Kg2? Txe2† een stuk te verliezen. Hij gaf niet dat 3. Ke3 ook mogelijk was.

Nog iets: Michel Kahn heeft me aangesproken op mijn badinerende opmerking over het Hok in het vorige nummer. Ik noemde het Hok een 'akelige plek' tegenover een plezierig café als Gambit. Michel ziet geen groot verschil tussen de bevolking in beide schaakoorden en ook niet in de sfeer.

Hij weet het vast en zeker beter dan ik. Mijn herinnering aan het Hok dateert al weer van heel wat jaren geleden. Mijn oordeel zal zijn geldigheid inmiddels verloren hebben. Bovendien heb ik me gerealiseerd dat ik als privé-persoon recht heb op iedere mening overal over, ook wanneer ik apert ongelijk zou hebben, maar dat ik die persoonlijke meningen als voorzitter van de club met meer voorzichtigheid moet behandelen. In het vervolg dus.

Tot slot nog iets heel anders: de meerkamp tegen ENPS. De plannen zijn nu om die ergens in maart te organiseren.

Leo Oomens

Dubbel gepakt

Wit (Cohen) speelde in 1962 (Allentown) tegen Gat met het oog op de dreigingen op de koningsvleugel 1. Lf3. Het is bovendien een gemeen als valstrikje. Zwart hapte toe met: 1. .. Lxc4 maar keek na 2. Pa4! op z'n neus. Geërgerd over zijn zet speelde hij daarna nog 2. .. Pb3 en verloor dus na 3. Dc4 twee stukken.

Balans en Staat van Baten Lasten 2000 - 2001 in Euro's

Balans 2001		
	Activa	Activa
	31.07.2000	31.07.2001
	euro	euro
Eurokoers = 2,20371		
Materiaal 1	1.176,20	1.058,22
Laptop		113,45
Giro 2	700,20	249,55
Kas		1.148,91
Plusrekening Postbank	1.063,31	1.084,99
Vorderingen 3	326,72	912,10
Totaal	3.266,43	4.567,21
	Passiva	Passiva
	31.07.2000	31.07.2001
	euro	euro
Crediteuren 4		565,86
Reservering Lustrumfonds		226,89
Reservering dub. debiteuren	258,65	72,60
Subtotaal	258,65	865,36
Eigen vermogen:	3.007,77	3.701,85
Totaal	3.266,43	4.567,21

BEGROTING			
BATEN			
	euro	euro	euro
Contributie	6.126,03	5.846,96	6.126,03
Rente	34,03	21,99	22,69
Donaties	90,76	284,97	113,45
Materiaal verhuur/verkoop	18,15	43,11	15,88
Krasloten 5			408,40
Diversen	68,07		90,76
Jeugd	363,02	392,07	363,02
Baropbrengsten 6		2.337,42	2.268,90
Lustrumfonds 7		1.227,95	
	6.700,06	10.562,88	9.000,73
LASTEN			
	euro	euro	euro
Zaalhuur	1.672,18	1.951,25	2.071,51
CaïssaNieuws	589,91	1.372,69	1.406,72
KNSB, MEC en SGA8	2.858,82	2.873,97	2.994,95
Computer		113,45	
Boetes SGA		79,87	
Rente SGA		30,83	
Porti	45,38		
Bestuurskosten	181,51	182,42	181,51
Vervoerskosten	226,89	79,41	113,45
KNSB	680,67	174,71	680,67
Materiaalkosten	22,69	35,53	22,69
Eijgenbroodtoernooi			272,27

zie verder bovenaan pag. 7

Prijzen	181,51	308,98	249,58
Afschrijving materiaal	117,98		
Diversen	45,38		408,40
Krasloten inkoop 5		136,13	
Inkoop bar etc		278,81	
Giften 9		45,38	
Jeugdafdeling	45,38	27,23	45,38
Lustrumkosten		2.178,15	226,89
Positief Saldo:	31,76	694,08	326,72
Totalen	6.700,06	10.562,88	9.000,73

Toelichting:

1. Het materiaal omvat alle borden, spellen en klokken in gebruik en waar jaarlijks tien procent op wordt afgeschreven (dit jaar fl. 260). In de toekomst zullen we jaarlijks een vast bedrag gaan afschrijven. De Laptop is dit jaar aangeschaft. Afschrijving volgend boekjaar.
2. De overboeking van het kassaldo naar de Postbank rekeningcourant was per balansdatum nog niet geëffectueerd.
3. De uitstaande vorderingen (contributie) zijn te hoog. Met de nieuwe contributie nota's zal het uitstaande bedrag worden geïncasseerd.
4. De crediteuren omvatten een bedrag van fl. 400 zaalhuur en fl. 847 betaling aan de de KNSB (respectievelijk 181,51 en 384,35 euro).
5. De Krasloten waren een éénmalig actie ten faveure van de kas.
6. Baropbrengsten zijn netto afgezien van enkele inkoop bonnen geboekt onder de lasten van fl. 614,42 (278,81 euro).
7. Het lustrumfonds zijn spontane giften van leden voor het lustrum.
8. Totale contributie (inclusief jeugd) betaald.
9. Voor het Max Euwe Centrum.

De Munten

Frans Oranje

Mag ik u allemaal nog even herinneren aan onze munten actie via NOC*NSF? Omdat Kerst en Nieuwjaar op dinsdag vallen, zal ik de munten op 8 en 15 januari graag van u ontvangen. Dat kan voordat u gaat schaken, aan de bar kunt u de munten inleveren. Samen tellen we het na en u ontvangt een getekende schuldbekentenis. Als de munten zijn ingeleverd bij De Nederlandse Bank krijg ik de tegenwaarde in euro's op de rekening van Caïssa gestort en zo krijgt u dan uw geld weer terug.

Buitenlandse munten van Eurolanden kunt u ook in leveren, maar dat gaat alleen naar charitatieve doelen. Wordt dus niet met u in euro's verrekend. De Nederlandse munten leveren de vereniging f 0,04 per munt op. Het is dus zeker de moeite waard om hier aan mee te doen, de club vaart er wel bij.

Leipzig

Hajo Jolles

Even de laatste stand van zaken over de voorgenomen reis van Caïssa naar Leipzig. Het ziet er naar uit dat het doorgaat! Voor wie van niets weet: vorig seizoen speelde Ilka Hausmann een jaar bij ons mee. Na haar stage architectuurstudie vertrok ze weer naar Leipzig. We hebben toen het plan opgevat om tot een uitwisseling te komen met haar club in Leipzig. Haar club, sc Leipzig-Gohlis, is vergelijkbaar met Caïssa, maar wel iets groter en sterker.

Waarschijnlijk wordt het het Hemelvaart- of Pinksterweekend. We gaan met de trein, (kosten vallen mee: met een Superwochenendegruppenticket kom je er - en weer terug - voor minder dan f 200,— per persoon.) We zullen daar ook moeten voetballen! Nadere details volgen snel. Als we een definitieve datum hebben, komt er een intekenlijst op het prikbord te hangen.

Een bericht van de kascommissie.

2 bijlagen

Amsterdam, 16 oktober 2001.
H.Polakl.18

Het Bestuur der S.V. Caïssa,
t.a.v. haar secretaris
dHr P. van der Werf,
Staalstraat 22",
1011 JM Amsterdam.

Geacht Bestuur,

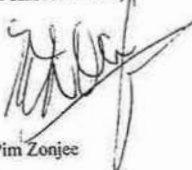
Nadat de cijfers over het boekjaar 2000/01 ons niet vóór de Algemene Ledenvergadering van 4 september jl. bereikt bleken te hebben, en wij deze derhalve niet tijdig hebben kunnen beoordelen, heeft de Vergadering besloten décharge aan te houden, en deze te delegeren aan de Kascommissie.

Inmiddels zijn de cijfers door ons beoordeeld, en hebben wij ze waar nodig doen corrigeren, zulks niet, dan na intensief gemeen overleg met en bij de huidige penningmeester Frans Oranje, de betrokken penningmeester Tony Slengard, alsmede de huidige kascommissaris Paul de Jager, waarin vooral door de eerste veel werk is verzet.

Aldus hebben wij het genoegen U thans te kunnen rapporteren dat de cijfers per 31 juli 2001 zoals U die aangehecht gelieve aan te treffen, door ons in orde zijn bevonden.

Inmiddels verblijven wij, met gevoelens van de meeste hoogachting,

De Kascommissie,

Pim Zonjee

1 HET EERSTE

Aftershave en de 12de man:
De stijgende lijn is ingezet!

Albert Riemens

Zaterdag 24 november, ontmoetingspunt Centraal Station. Wat schetst onze verbazing? De 12de man zal ons vergezellen in het hol van de leeuw: Het lokale Schaakgebouw van Den Haag in de van Speijk-sstraat, voor deze gelegenheid gebombardeerd tot Nationaal Schaakgebouw. Een gebouw dat historie ademt en naar schaaksfeer ruikt. Wat wil je ook, volgend jaar bestaat DD 150 jaar, daar valt nauwelijks tegen op te schaken. We starten als underdog tegen de koploper van 1A, dat Utrecht 2 met grote cijfers naar huis heeft gestuurd (7½ - 2½) en Zukertort 2 het nakijken gaf (6½ - 3½). Hoe zal het Caïssa 1 vergaan? Discendo Discimus (al lerende leert men) of toch maar gelijk de beuk erin?

Vol respect voor onze tegenstander werd de in een bloedvorm verkerende El.Win op bord 4 geparkeerd, de op het oude honk terug gekeerde Botwunnink zat op zijn vertrouwde stek en enkele cracks (Robbert, Hajo en Niek) vormden het middenrif waarop DD zich stuk zou varen. Zelfs de 12de man werd ingezet, het kon niet meer mis gaan.

In de trein werden heftig aan teambuilding gedaan, doses cafeïne passeerden menig slokdarm, onbevreesd voor de dopingcontrole, enkele theoretische naslagwerken werden voor de zoveelste keer deze week geraadpleegd, van Aljechin tot Tarrasch, geen verrassing was meer mogelijk. Toen de trein op tijd in het Haagse arriveerde was iedereen ervan overtuigd, dit is een omen, de 12de man en de NS op

tijd, het succes is onvermijdelijk.

De eerste kwartieren van de match, Michel krijgt zijn gewenste Spaans, Avni zijn voorbereide Tarrasch en Niek zijn geliefde Aljechin. Her en der interessante stellingen, de 12de man doet klaarblijkelijk zijn werk prima, hij noteert, hij stimuleert en hij communiceert, alles wat je van een 12de man mag verwachten.

Het eerste teken van een vroegtijdige dood is die van het Belgrado-gambiet op bord 2. Speel Pb4 na Pd5, ruil alles af en remise zal uw deel zijn. Onder het motto "het failliet van een gambiet" werd wederom een schrijver voor het wedstrijdverslag geboren.

Botwunninks voorbereiding in de trein, terend op ervaring, was wellicht te summier om de modevariant in het Grünfeld met dameruil op d2 voldoende te doorgronden, de 2de makke remise was na ruim 3 uur spelen een feit.

Nee, neem dan de furie El.Win, wiens ouders een voorzienende blik hadden bij het benoemen van hun spruit. Hoe trots zou zijn grote voorbeeld El.Cid zijn geweest? Wit of zwart maakt niet uit. Zodra je tegen deze matador vergeet om Kb1 te spelen kun je het wel schudden, is een nieuwe Avni opgestaan? Nicholson werd prachtige c- en ge a-lijnd. Chapeau! 16.15 en 1-2.

Zie zijn partij:

Den Haag, 24.11.01

J. Nicholzen - Erwin Osterwald

1. e4 c5 2. Pc3 e6 3. Pf3 d6 4. d4 cxd4
5. Pxd4 Pf6 6. Le3 a6 7. Dd2 Le7 8. f3
Pc6 9. g4 Pxd4 10. Lxd4 0-0 11. 0-0 b5
(Tb8!?) 12. a3 Lb7 13. g5 Pd7 14. h4 Tc8
15. f4 Pc5 16. Lg2 a5 17. b4 axb4 18. axb4
Pa6 19. g6 Pxb4 20. gxh7+ Kh8 21. h5 e5
22. h6 Lf6 23. hxg7+ Lxg7 24. fxe5 dxe5
25. Le3 Da5 26. Kb2 Pxc2 27. Lh6 Lxh6
28. Txh6 b4 0-1

Hoe was de situatie op de andere borden? Het bleek de match der kwallen te worden. Avni stond een kwal achter maar had duidelijk (optische) compensatie. Reeds in enige tijdnood raakte onze superscoorder van vorig jaar het spoor bijster. Het zit Avni dit seizoen niet mee, zou er nog een come-back kid in hem verrijzen? 5½ uit 9 is nog altijd bereikbaar (citaat uit Lost Boys). 16.30 en 2-2.

De andere kwal ging verloren op Roberts bord. Was het de aftershock van ondergetekende die het zout in Roberts ogen had doen prikkelen? Jazeker, maar de vermenging met de decennia-oude geuren van het monumentale schaakmausoleum zorgden voor een kwal met een aardig staartje want Werksma moest verplicht zijn kwalletje terugdoneren.

Niek is dit seizoen aan het zoeken naar zijn vorm, zijn geliefde Aljechin werd, ondanks de voorbereiding, flink mishandeld door een Viking in wiens postuur overduidelijk de smaak en de prijs van het Nederlandse bier langzamerhand herkenbaar wordt. Het waren helaas Niek zijn Bretels die knapten: 16.35 en 3-2. Juist op dit cruciale moment, veel was nog mogelijk, kwam de fatale aankondiging van de 12de man, het werd tijd om te gaan. Hoe was dit mogelijk? Ooit was de verbintenis met goede bedoelingen aangegaan, we zouden elkaar door dik en dun steunen. De ketting is zo sterk als de zwakste schakel maar als de sterkste schakel je verlaat, wat resteert er dan nog? De wanhoop was nabij en het ongeluk was onafwendbaar geworden.

Pardoes viel de partij op bord 10 stil. Dennis had verscheidene malen de kleine kwaliteit kunnen nemen maar duidelijk was het geenszins. Ook de analyse in Gambiet bood geen definitieve uitkomst. 16.40 en 3½ - 2½.

Vlak daarna bleek ook de c3-Siciliaan van

Pieter geen perspectief op meer te bieden, zwart had zich netjes staande gehouden en wit kwam niet verder, de geest was uit de fles. 16.55 en 4-3.

Nadat Robert en Werksma in kwallen gelijk stonden ontspan zich een spannend eindspel waarin W. een pion in de plus had. Met een tegenstander op zoek naar verder materiaal deed Robert het enige dat de partij in evenwicht hield, een poging om te matten. Hoewel hij zelf door zijn werkklust aardig was afgemat verzandde zijn poging in remise. Een mooie partij met een aardig slot, zou Robert de weg omhoog weer hebben gevonden? Aldus werd het 17.25 en 4½ - 3½.

Drie remises op rij, hoe groot is het effect van de missing link, de 12de man aan de kant...

Michel zijn partij verliep voor een groot gedeelte precies zoals hij had voorzien, weliswaar niet tot de 26ste zet maar Spaans tot de 18de is ook niet onaardig. Rond de 25ste zet waren zowel Prakken (DD) als ik het eens: Michel staat beter en als hij d5 speelt kan Blokhuis het schudden. Respecteer de basisregels (als zwart d5 kan spelen in Spaans of Siciliaans heeft wit een probleem) en winst zal uw deel zijn. Michel heeft zich voorgenomen om zich meer op veld d5 te focussen in de toekomst. 18.40 en 5½ - 3½. Discendo Discimus vici.

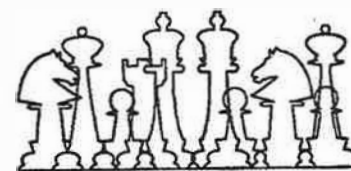
De derde held (na El. Win en Robert) van deze match was Hajo. In een Talliaanse offerbui stond hij op een zeker moment drie pionnen achter. Een centrumdoorstoot zoals we die zelden zien. In tijdnood miste Hajo de winnende voortzetting waarna zelfs met 2 pionnen achterstand Kort flink moest laveren om niet ten onder te gaan. Slotstand 6 - 4.

Ons verdriet werd gestelpt tussen de lokalo's in Bar Bodega de laatsts snik dank-

zij Pieter. Hoe wreed kan het leven zijn.

Conclusie van het geheel:

1. We halen te weinig uit onze witpartijen. Volgende keer zullen alle witten zwart hebben, dus de kansen zullen keren.
2. De 12de man is te vroeg vertrokken. De volgende keer spelen we thuis dus de kansen zullen keren (als de 12de man maar thuis blijft).
3. Van alle clubs hebben we de beste score tegen DD behaald. De volgende keer spelen we tegen BSG dus de kansen zullen keren.
4. Vorige keer verloren we met 6½ - 3½, nu met 6 - 4. De stijgende lijn is ingezet dus de kansen zullen keren.

Het Eerste haalt eerste winst binnen (en Van Geet doceert)

Dennis Breuker

Zaterdag 15 december speelden we thuis tegen BSG. Deze club speelde vorig jaar nog meesterklasse, maar heeft zich vrijwillig teruggetrokken nadat ze danig waren verzwakt. Ze moeten zelfs oppassen dat ze dit jaar niet weer degraderen. Evenals ons eerste. Na onze dramatische start van 0 uit 3 moesten we in ieder geval van dit team winnen om niet meteen te degraderen. Op bord 1 zou Kick Langeweg zitten, en er was besloten om mij op te offeren tegen hem, en op de lagere borden de punten te scoren. Omdat ik niet als lam naar de slachbank wilde worden geleid, had ik me grondig op hem voorbereid. Er werd zelfs op vrijdagavond een boekje bij me in de bus van wat ik wilde spelen en een partij van

Langeweg tegen Borik. Vol zelfvertrouwen en met het idee om in ieder geval niet te verliezen trad ik de Oranjekerk binnen. Zie hier de partij.

15.12.01

Caïssa - BSG

Dick van Geet (2257) - Dennis Breuker (1944)

Helaas(?) deed Langeweg niet mee, en werd mijn tegenstander Dick van Geet. Ik had me dus de laatste minuut psychologisch op 1. Pc3 (de Van Geet-opening) ingesteld.

1. b3 Krijg ik dit! In de analyse vertelde hij me dat hij dit al sinds 1960 speelt! Het eerste wat me te binnen schoot: "toen moest ik nog geboren worden"...

1. .. e5 2. Lb2 Pc6 Euwe heeft ergens (was het in Praktische Schaaklessen deel 3?) gezegd dat je op 1. b3 en 2. Lb2 gewoon e5 en Pc6 moet spelen en er is niets aan de hand. Tot zover kende ik dus de "theorie".

3. Pf3 Hier twijfelde ik: zal ik er op ingaan en 3. .. e4 spelen, of gewoon dekken met 3. .. d6? Dat laatste leek me wat passief. Daarop verwachtte ik 4. e4. In de analyse liet Van Geet bij iedere zet een aantal partijen zien die hij met dat systeem had gespeeld. Hij speelt na 3. .. d6 altijd 4. d4.

Twee voorbeelden van zijn analyse en ervaring:

- 3. .. d6 4. d4 e4 5. d5 Pce7 6. Pg5 f5 7. e3 Pg6 8. Lb5† en zwart staat al verloren (Van Geet - Soos, IBM toernooi 1972) en - 5. .. exf3 6. dxc6 bxc6 7. gxf3 Pf6 8. Dd4! (Van Geet - Smederevac, Hoogovens 1970) met idee dat de zwarte looper op g7 hoort, maar daar nu niet naartoe kan.

3. .. e4 4. Pd4 Df6 !? Ziet er gek uit, met die looper op b2. Maar zolang die niet gedekt staat dreigt er niet echt een aftrekaanval. Of soms toch wel, want de dame op b2 kan worden ingesloten. Dat waren allemaal varianten waar ik continu rekening mee moest houden. Daarom kostte de ope-

ning me zeer veel tijd.

5. **e3** Iedere keer antwoordde Van Geet a tempo.

5. .. **Lc5** Met het idee dat de enige manier om d4 te dekken 6. c3 is. En dat ziet er niet uit. Dit was de stelling waar ik op speelde toen ik op zet 3 doorschoof.

6. **Pc3!** Ook a tempo. Totaal overzien. En dat terwijl Pc3 Van Geets handelsmerk is (zij het op zet 1!) Ook hier kwamen wat partijen voorbij. 6. Pb5 Dxb2 7. P1c3 Pb4 8. Tb1 Dxc2 9. Pxc7† Kd8 10. Pxa8 Pf6 11. a3 Dxd1† 12. Kxd1 Pc6 en het paard op a8 werd gewonnen, maar dat ging ten koste van teveel pionnen en wit won (Van Geet - Krabbé, NK? 1981).

Van Geet had dit aan Gerard Welling laten zien, en die speelde dit vier jaar later op het NK van 1985 tegen Van der Sterren. Toen dit op het bord kwam belde Berry Withuis in de perskamer onmiddellijk Van Geet op, die stante pede naar Hilversum moest reizen. Welling week af met 10. Dh5 Pxa2 11. Dxc5 Pxc3 12. Df8† Kxc7 13. Dc5† Kd8 met remise. Toch grappig om tegen een man te spelen die dit soort anekdotes uit zijn mouw schudt, zonder arrogant of irritant te zijn.

6. .. **Lxd4** (6. .. Pxd4 speelde ik niet wegens 7. Pxe4 maar dan volgt 7. .. Dg6 met kwalwinst. Ik had gemist dat c2 blijft hangen na Pxc5. Hiermee had Van Geet ooit in een vluiggertje van Timman gewonnen zei hij. Maar had Timman dan wit? Volgens Van Geet was 7. Pa4 de zet (was hij ook van plan). Hij gaf in de analyse 7. .. Lb6 8. Pxb6 axb6 9. Lxd4 Dg6 en wit staat voortreffelijk. Maar waarom niet 7. .. d6 bedenk ik me nu. Wellicht wegens 8. Pxc5 dxc5 9. exd4 cxd4 10. De2 De5 11. Db5† Dxb5 12. Lxb5† c6 13. Lxd4 en met het loperpaar in een open stelling staat wit lekker.

7. **exd4 De7?** Gebaseerd op een misre-

kening (zie zet 9). Twee varianten die in ieder geval beter zijn dan de tekstzet:

1) 7. .. Dg6 8. Pd5 Kd8 was wellicht het best, of

2) 7. .. Pge7 8. Pxe4 De6 9. De2 Pb4 niet gezien 10. d3 d5 11. a3 Pxd3† 12. cxd3 dxe4 13. dxe4 Dxb3 Maar ook hier staat wit heerlijk: centrum en loperpaar bij open stelling.

8. **d5** 8. Pd5 Dd6 9. Dg4 met dubbelaanval op e4 en g7 was wel zo eenvoudig. Maar de tekstzet is ook goed.

8. .. **Pe5** Niet 8. .. Pb4? Wegens 9. Pb5 met aanval op c7 en g7.

9. **d6!?** Had ik verwacht. Toch is nemen op e4 veel simpeler. 9. Pxe4 leek me niet goed wegens 9. .. f5 maar volgens Fritz volgt dan 10. Dh5† g6 11. Dg5 en zwart staat verloren. Ook al gemist. Door beiden!

9. .. **cxd6** Een zet die je niet voor je plezier speelt. 9. .. Dxd6 had ik gepland toen ik De7 speelde. Maar dat kan helemaal niet: 10. Pb5 Dc5 11. Ld4 en e5 en c7 zijn niet tegelijk te dekken.

10. **Pb5** 10. Pd5 Dd8 kan ook, maar de tekstzet lijkt me nog sterker. diagram

10. .. **Pd3†** Wanhoop. En dat al op zet 10. Toen ik over deze zet nadacht hield ik alleen rekening met cxd3. Onmiddellijk nadat ik het paard had losgelaten bedacht ik dat hij ook met de loper kon slaan. In ieder geval zorg ik dat er ongelijke lopers op het bord komen. Dat zou in de toe-

komst een remisekans kunnen worden (dacht ik overoptimistisch). Overigens had ik hier al een uur meer tijd verbruikt dan hij (0:24 tegen 1:24). En veel goed heeft me dat niet gedaan. 10. .. Kd8 11. La3 leidt ook tot niets. Zowel 11. .. Pf3† 12. gxf3 exf3† 13. Le2 fxe2 14. Dxe2 Df6 15. 0-0 d5 16. Tae1 Dg6† 17. Kh1 De4† 18. f3 Dxe2 19. Txe2 a6 20. Lf8 axb5 21. Lxg7 Txa2 22. c3 d6 23. Lxh8 als 11. .. Pd3† 12. Lxd3 exd3† 13. Kf1 zijn niets.

11. **Lxd3** 11. cxd3 exd3† 12. Le2 Pf6 13. Pc7† Kd8 14. Pxa8 Te8 leek me nog wel wat. Wit komt moeilijk los, dacht ik. Maar ook dat valt mee: 15. Ld4 met als idee Le3 15. .. Dxe2† 16. Dxe2 Txe2† 17. Kf1 b6 18. Pxb6 axb6 19. Lxb6† Ke7 20. Te1 La6 21. Ld4 Pe4 22. Txe2 dxe2† 23. Ke1 en wit moet dit winnen.

11. .. **exd3† 12. Kf1 Kf8** Lost de beide torenwinsten (Pc7† en Lxg7) in 1 zet op.

13. **La3** en d6 gaat eraf. Zwart staat verloren. Het erge is dat ik de zet zag aankomen, maar ik kon er niets aan doen. Machteloos...

13. .. **Df6** Ik besloot de dames op het bord te houden om nog enige rommelkansen te behouden. Tevergeefs. 13. .. De2† 14. Dxe2 dxe2† 15. Kxe2 Pf6 16. Pc7 Tb8 17. Lxd6† Kg8 18. Pd5 Pxd5 19. Lxb8 is ook uit

14. **cd3** Simpel. De pion op d6 wacht wel.

14. .. **Pe7 15. Pxd6 b6** Snel de loper eruit, anders volgt Tc1 en gaat c8 eraf.

16. **Tc1 La6** Net op tijd 17. **De2 h5?** Om de toren te ontwikkelen. Maar er zat een tactische wending in de stelling.

18. **h4?** Van Geet ziet het ook niet. Hij wil zijn toren op dezelfde manier ontwikkelen als ik. Alleen bij hem werkt het veel beter. 18. De4 Tb8 19. Pf5 (aangegeven door Van Geet na de partij) was wel zo simpel, want het wint een stuk. Game over.

18. .. **Kg8 19. De4** Net te laat

19. .. **Pc6** Eindelijk uit de penning. Da4

om de loper te pesten is niet erg, want ik kan op d3 slaan.

20. **Th3** Dreigt Tf3. Maar dekt ook d3.

20. .. **De6 21. Da4** Nu heeft de loper wel erg weinig velden.

21. .. **Lc8** Een droevige stelling: dus zeker geen diagram! Zwart heeft bijna niets ontwikkeld, en staat ook nog eens een pion achter. Ik speelde hier door voor het team (zo'n snelle 0 is niet motiverend), maar had net zo goed kunnen opgeven.

22. **Te3 Dg6 23. Txc6!** Ook dat nog

23. .. **dxc6 24. Dxc6 Lb7** op 24. .. Tb8 volgt 25. Dc7 Ta8 26. Pxc8

25. **Dxb7 Kh7** Eindelijk zijn mijn torens vrij om te bewegen. Wel een beetje laat...

26. **Pxf7 The8 27. Tg3 Df6 28. Pg5† Kh6 29. Pe4 Da1† 30. Ke2 Tad8 31. Lb4 Dd4 32. Dc6† Kh7 33. Lc3 Txe4† 34. Dxe4†** en hier gaf ik eindelijk op. 1-0

Gelukkig had topscorer El Win Osterwald (bord 4) inmiddels al (in 15 zetjes!) gewonnen: 1. e4 e5 2. Lc4 Pf6 3. d3 Lc5 4. Pc3 d6 5. Lg5 c6 6. Df3 Db6 7. Lxf6 Dxb2 8. Lxg7 Dxc3† 9. Ke2 d5 10. Lxh8 Dxa1 11. exd5 Lb4 12. De4 b5 13. Lb3 Lb7 14. Dxb4 a5 15. Dd6 Dc3 16. dxc6 Dxc6 17. Dxe5† zodat het 1-1 stond. El Win doet zijn naam eer aan. Volgende keer bord 1? Wat valt er over de rest van de partijen te vertellen? Michel Kahn (bord 2) speelde goed tegen het Konings-Indisch, was veel eerder op de damevleugel dan zwart op de koningsvleugel, en won een kwaliteit. De rest was een kwestie van techniek. Van de partij van Avni Sula (bord 3) heb ik niets gezien. Vorig jaar schitterde hij, dit jaar gaat alles juist verkeerd. Hij heeft nog steeds 0 punten. Kom op, Avni!

Michaël Wunnink (bord 5) speelde een interessant pionneindspeel. Hij dacht 3 kwartier na over een winstpoging, maar ging er (terecht) niet op in. Daarna werd het remise. Hajo Jolles (bord 6) speelde een

lastige partij, waar het in tijdnood mis ging. Robert Kikkert (bord 8) speelde weer zijn vierpionnenaanval en won er weer mee. Klasse! Clubkampioen Niek Narings (bord 10) speelde een lekkere aanvalspartij tegen Bert Kieboom. Na wat offers ging Kieboom mat.

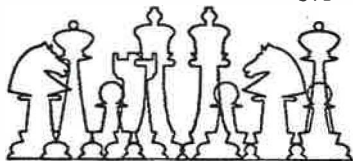
Degene die heeft meegeteld weet dat het inmiddels 4½-3½ voor Caïssa stond. Op de overige 2 borden stond het als volgt: Invaller (Albert Riemens was helaas verhinderd) Micha Leuw (bord 7) stond de hele partij met zijn rug tegen de muur, maar de remise was binnen handbereik. Pieter Melford (bord 9) had een beter eindspel op het bord. Dat leken dus 2 remises en een 5½ - 4½ overwinning.

Helaas, Micha was wat te nonchalant, en verloor het eindspel op 1 tempo. Gelukkig had Pieter Melford inmiddels een pion gewonnen, en was langzaam bezig zijn tegenstander zoek te spelen. Na de nodige zetten wachten won hij nog een pion, en gaf zijn tegenstander op. De eerste overwinning was een feit.

P.S. Het bleek dat Pieter in de partij al veel eerder simpel een toren had kunnen winnen (Dxe4, waarbij terugslaan met Txe4 niet kon wegens mat op de onderste rij). Achteraf verklaarde hij dat niet te hebben gedaan omdat hij graag de matchwinner wilde zijn!

De uitslagen in de poule:

Purmerend - DD	5 - 5
Hardenberg - Zukertort 2	5 - 5
Philidor Leeuwarden - SMB	3½ - 6½
Utrecht 2 - Unitas	7 - 3
Caïssa - B.S.G.	5½ - 4½

2 HET TWEEDE

In haast

Tom Spits

Bij gebrek aan tijd voor een uitgebreid verslag, en vanwege het feit dat er al 3 andere teksten van mij in dit CN staan, even een zeer korte impressie van Caïssa 2-Isolani 1: Het tweede had al 4 matchpunten uit de eerste 2 wedstrijden tegen Gambiet 1 en Raadsheer 1 en nu moesten ze met de favorietenrol leren omgaan tegen het op papier iets zwakkere Isolani.

Bord 1: Manuri mocht van teamcaptain Tom remise aannemen, deed dit niet omdat hij beter stond, en won vervolgens simpel van de sterke Minze bij de Weg. Hij heeft nu 3 uit 3 en een astronomische tpr.

Bord 2: Kees speelde een degelijke partij tegen Predrag Nikolic en was genereus met zijn remiseaanbod in een toreneindspel met een pion meer.

Bord 3: Paul speelde ook een prima partij tegen Hemmo ten Hoor, vergat te winnen en dus ook hier remise.

Bord 4: Hugo had de hele partij een betere stelling met meer ruimte en een bizarre vijandelijke koningsstelling. Toch was hij pas als laatste klaar, maar scoorde net als Manuri ook zijn derde overwinning.

Bord 5: Bert moet tegen de stugge De Leeuw en kwam als eerste remise overeen omdat er echt niks meer in de stelling zat.

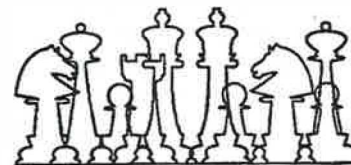
Bord 6: Tom kreeg tegen de oude Kraaijkamp al gauw een pion kado en won simpel.

Bord 7: Steve had een zware positionele partij maar tegenstander Swart wist er niet doorheen gekomen. Na een incorrect torenoffer kon Swart er nog ternauwernood eeuwig schaak van maken.

Bord 8: Theo stond de hele partij minder tegen de jonge in zichzelf mompelende

Peter Bishoff, totdat de laatste kort rocheerde en Theo met zijn gereedstaande stukken er simpel doorheen beukte.

Vier gewonnen en vier gelijk levert een 6-2 overwinning op. Met 6 uit 3 en nu al 3½ bordpunt meer dan Gambiet is het kampioenschap van de SGA binnen handbereik. Op naar de KNSB!

3 HET DERDE

Berichten over de belevenissen van het derde zijn uiterst zeldzaam. Ook dit seizoen is het derde het spookteam. Dat is traditie kennelijk. Daar is de redactie wel aan gewend geraakt. Er viel ook eigenlijk weinig positiefs te melden. Tot nu toe nul uit twee. Op 11 december kwam daar verandering in. Vas 3 werd verslagen. Aldo van de Woestijne wist nog niet dat spelers van het derde de redactie liever aan het lijntje houden of met loze beloften komen. En nu zomaar pardoes een analyse van een speler uit het derde! Dat is schrikken.

11.12.01

Caïssa 3 - VAS 3, bord 2

Analyse van Aldo van de Woestijne

Aldo van de Woestijne - Dick Paulis

In de derde ronde van de externe competitie speelde ik tegen voormalig Caïssaan Dick Paulis. Na afloop meende ik probleemloos gewonnen te hebben maar achteraf is het natuurlijk weer ingewikkelder.

1. e4 c5 2. Pc3 e6 3. f4 Pc6 4. Pf3 d6 5. d3 g6 6. g3 Lg7 7. Lg2 Pge7 8. 0-0 Pd4 9. Pe2 Pec6 10. c3 Pxf3† 11. Lxf3 h5 12. Le3 e5 13. Dd2 Lh3 14. Lg2 Dd7 Over deze zet was mijn tegenstander niet tevreden; hij laat f5 toe.

15. f5 Lxg2 16. Kxg2 0-0-0 17. c4!? met

het idee om na paardruil te vertrouwen op mijn 'goede' loper. diagram

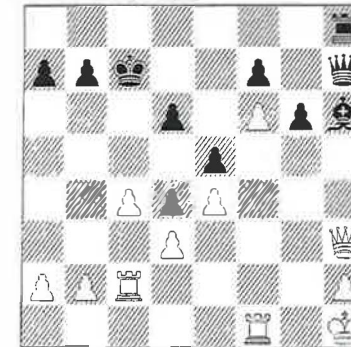

17. .. Pd4? 18. f6! Lf8 19. Pxd4 cxd4 20. Lg5 Op dit moment dacht ik zwart voorgoed in de tang te hebben. Als ik nu ook nog h3 kan spelen (om h4 met g4 te beantwoorden) komt zwart niet meer los.

20. .. h4! 21. gxh4 Het geplande Lxh4 faalt op 22. .. Lh6! 23. De2 Le3 en 24. .. g5. 21. .. Dg4† 22. Kh1 Zwart kan nu 22. .. Dh5 doen om zijn loper naar h6 spelen; in veel varianten houdt wit na loper- en dame-ruil op g5 een waardeloze pluspion op h2 over. Gelukkig kiest zwart een interessantere voortzetting:

22. .. Txh4!? 23. Lxh4 Dxxh4 24. Df2 Dh7 25. Dg2Lh6 26. Dh3† Kc7 27. Tac1 Ik keek met veel plezier naar mijn stelling. Een kwal vóór, en zwart moet nu zijn loper gaan bevrijden met het 'kromme' Th8 en Dg8 terwijl zijn koning kwetsbaar staat.

27. .. Th8 28. Tc2

De kritieke zet is nu 28. .. Dg8. Ik had dan 29. c5 gespeeld maar hoe langer ik daar naar kijk, hoe minder het me bevalt: 29. .. Lf4 30. cxd6† Kxd6 31. Dg4g5! De zwarte koning staat veilig, zijn looper is een toren waard en hij kan de druk opvoeren tegen h2, f6 en d3. Bijvoorbeeld 32. Tff2 Th4 33. Df5 Dh8 (dreigt Dh5 of Th6) 34. Dc8 Dxc8 35. Txc8 Th3.

28. .. b6? Fataal.

29. b4 Dg8 30. c5 Ld2 31. cxb6† en terwijl ik me zat te verheugen op 31. .. Kxb6 32. Dd7 Lc3 33. a4! gaf zwart op. 1-0

Toch zat het me niet lekker dat ik vanuit de diagramstelling zo in de problemen had kunnen komen. Na lang nadenken zie ik wel een versterking: 28. .. Dg8 29. Dg3! (in plaats van c5) Lf4 30. Txf4! exf4 31. Dxf4 met het plan c5 - dit moet wit winnen. ♞

HET VIERDE

4 Het vierde is weer helemaal terug!

Ed Leuw

Als kind ging ik vaak met mijn vader naar de eerbiedwaardige voetbalclub 'FC Haarlem'. Het was nog in de tijd van het oprechte amateur-voetbal. Als ik me goed herinner waren er toen vier over het land verdeelde eerste klassen (waaronder roemruchte verenigingen als Be Quick en de geheelonthouders voetbalvereniging AGOVV). Een competitie tussen de vier regionale kampioenen leverde de landskampioen op.

Ook op het veld ging het er anders aan toe dan tegenwoordig. Als een speler geblesseerd raakte dan trapte de tegenpartij de bal over de zijlijn en de inwerpende partij gaf dan de bal weer terug. ("The times they are a changing", zoals je ook merkt aan de ruwe zeden bij het straatvechtersschaak op het internet, waar een ten gevolge van een muisslip weggegeven

dame meestal zonder enige gêne wordt geïncasseerd.) Begin jaren 50 werd de FC Haarlem landskampioen.

In Haarlem heb ik de voetballerende Abe Lenstra nog zien spelen en zelfs de al bijna weer vergeten nog oudere Kick Smit. Maar wilde je de echte oudjes zien dan ging je op nieuwjaarsdag naar de nog eerbiedwaardiger HFC waar het eerste elftal van deze deftige voetbalclub speelde tegen een elftal van oud-internationals. Deze traditie bestaat nog steeds. De oud-internationals bewogen zich eerst stram en traag, het was hen aan te zien dat er al jaren minder getraind werd en meer geborrel met lekkere hapjes er bij. De veteranen kwamen vaak op achterstand om daarna met lepe pasjes en listige combinaties de jongere amateurs uiteindelijk toch op achterstand te zetten.

Zo gaat het nu ook met het tamelijk bejaarde vierde van Caïssa. Geschrokken van de ongelukkige degradatie uit de 1ste klasse verzandden de eerste twee partijen in gelijkspel. Van de eerste wedstrijd tegen Pegasus herinner ik mij vooral de helse reis naar een verre uithoek, het Tora Bora van Amstelveen als het ware, waar Pim Zonjee en ik na een geheel misgelopen afspraak om samen met de auto te gaan uiteindelijk met twee verschillende taxi's arriveerden aan het hek van het sportcomplex waar geen ingang van te ontdekken viel. De taxichauffeurs gaven het op en keerden terug naar Amsterdam, na incassering van rond de f 80.- elk. Uiteindelijk verschenen Pim en ik in hevige staat van agitatie om ongeveer 20.45 uur in de speelzaal en speelden daar schlemielige remises. Paul de Jager ging in geheel gewonnen stelling door de vlag, terwijl Bas Lewerissa won vanuit verloren stelling.

De derde wedstrijd van C4 was tegen de Pion en eindelijk toonden de oudere heren zich weer ingespeeld. Er werd overtui-

gend gewonnen met 5-3. Zachtjes en discreet wordt in kringen van C4 al weer gefluisterd van het kampioenschap.

Hans Dirks ('globetrotter' voor ingewijden, zie de ICC) is onze nieuwe kopman. (Over Hans niets dan goeds, dat zal nog blijken, maar ook missen wij nog steeds hevige onze eerdere 1ste borders Sjoerd de Vos en Bert Wijchgel. Heren kom terug!) Hans speelde met vaste hand een partij waarin hij voortdurend het initiatief had en die hij uiteindelijk met grote slagvaardigheid besliste.

Met commentaar van Hans D:

04.12.01

Hans Dirks - Veenstra

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Pc3 de4 4. Pxe4 Pd7 5. Pg5 Pgf6 6. Ld3 e6 7. De2 In deze stelling moet zwart voortdurend een mogelijk offer op e6 of f7 in de gaten houden vooral na een h6 van zwart. Zelfs Kasparov is er een keer ingetuind in zijn match tegen Deep Blue (zie pag. 33, red.)

7. .. Ld6 8. Ld2 De7 9. Pf3 h6 nu kan h6 10. Pe4 Pxe4 11. Dxe4 Pf6 12. De2 b6 Zwart had hier al veel tijd verbruikt: hier had hij nog zo'n half uur over

13. Pe5 Dc7 14. Pxc6 gratis pion maar opent wel de c-lijn

14. .. Lb7 15. Pe5 de pion op g2 is natuurlijk giftig 15. .. 0-0 16. 0-0-0 Tac8 17. Kb1 o.a. om grapjes als 17. .. La6 uit de stelling te halen 17. ... Tfd8 18. Thg1 voorbereiding tot g4 b5 19. g4 Le7 20. c3 Ld5 20. .. b4 lijkt beter

21. g5 hg5 22. Lxg5 Da5 23. a3 Lxa3?? wanhoop, maar zwart nog maar zo'n 5 minuten bedenktijd over. Beter is nog steeds 23. .. b4 24. Lxf6 Lxb2 25. Txxg7† Kf8 26 Txf7† Ke8 27. Lxb5 hier had ik sneller kunnen winnen: 27 Te7† Kf8 28. Pg6† Kg8 29. Tg7 mat, maar ik liet me een beetje meeslepen in de tijdnood van mijn tegenstander die nog maar zo'n 2 minuten had)

27. .. Lc6 28. Te7† nu zag ik het mat pas en mijn tegenstander blijkbaar ook: 28. .. Kf8 29. Pg6† Kg8 30. Dxe6† of Tg7† Zwart geeft het op.

Maar toen in deze partij de beslissing viel stonden we al op een riante 4-2 voorsprong. Hans Uiterwijk liep al na een dik kwartier tevreden rond vanwege deze gang van zaken aan het derde bord:

Hij laat het zelf zien:

Een leuke opsteeker

Hans Uiterwijk

Hans Uiterwijk - R. Kist 1 - 0

Mijn partij tegen Kist was erg snel afgelopen. 1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. d4 exd4 4. Lc4 Le7 5. c3 dxc3?? 6. Dd5 opgegeven.

Te vroeg, zoals enkele Pionners lieten zien: 6. .. Ph6 7. Lxh6 0-0 8. Lxg7 Pb4! 9. De5 en met c3-c2 wint zwart het stuk terug, weliswaar met akelige stelling (Fritz: +1.78), maar er valt nog te spelen.

Tussendoor ontstond enige consternatie aan het bord van Peter Koefoed over de juiste interpretatie van de schaakregels. Maar die werd al spoedig in de minne geschikt. Remise. Pim Zonjee stond prima, maar gaf een stuk weg en verloor. Tony Lith stond de hele partij moeilijk en verloor. Ed Leuw had een vriendelijke tegenstander die meende dat wit zich in de afruilvariant van de Grünfeld na 1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 d5 4. cxd5 Pxd5 5. e4 Pxc3 6. bxc3 c5 de zet 7. d5 kan permitteren. Dat werd zonder veel problemen 0-1.

De topscorer in C4 (we noemen hem 'het beest') is Stefan Steemers. Drie uit drie heeft hij gescoord. Geen tegenstander is opgewassen tegen het grenzenloze optimisme en de jeugdige overmoed van deze Caïssaan. Hierbij zijn partij met zijn eigen commentaar.

P. Muiser - Stefan Steemers

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 Lg7 4. e4 d6 5.

f3 0-0 6. Le3 e5 7. d5 Ph5 8. Dd2 f5 9. 0-0-0 Pbd7 10. Pge2 Pdf6 11. g3 Ld7 12. exf5 gxf5 13. h3 Pxc3 14. Tg1 wit besluit om er een pionoffer van te maken en later mogelijk te profiteren van de open g-lijn

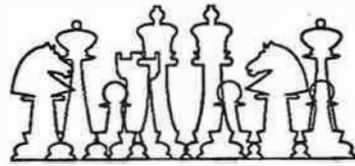
14. .. Pxe2† 15. Dxe2 f4 16. Dg2 Ph5 17. Lf2 Lf5 18. Ld3 Df6 19. Lxf5 Dxf5 20. Pe4 Kh8 21. Pg5 Lf6 22. Pe6 Tg8 23. Dh2 Txg1 24. Txg1 Dd3 het lijkt alsof het nu uit is.

25. Td1 Dxf3 twee verbonden vrijpionnen, de zet leek me beter dan Dxc4† 26. h4 De2 27. Pg5 e4 daar heeft de zwarte loper op gewacht.

28. Td2 Dxc4† 29. Kb1 e3 30. Td1 De2 de leukste zet, niet meteen de loper nemen. 0-1

Toen vrijwel iedereen al aan het bier en de jenever was, waren Frans Roes en Wil Haggenburg nog in een hevige strijd verwickeld. Frans had een voortdurend wat betere stelling uitgebouwd tot duidelijk voordeel. Genoeg voor de winst leek het, maar niet zonder problemen. Zoals bijna altijd wist Frans er een tumultueuze en onvoorspelbare finale van te maken. Hevige tijdnot van Frans met een stuk meer, tegen twee vrijpionnen voor Wil. Het einde werd gaandeweg voorspelbaar: Frans door de vlag in nog steeds goede stelling. Maar toen toonde Wil zijn ware eerbied voor het schaakspel en verkoos zijn tegenstander niet door de vlag te jagen, maar remise aan te bieden. Hulde voor deze vechters.

Daarna nog een aangenaam uurtje met zeer tevreden teamgenoten en vriendelijke pionners aan de bar van de prachtige speelzaal van 'de Pion'. Een zeer rekbare sluitingstijd en een ober die prima bitterballen serveert. Zelfs de verre reis terug uit het Overtoomse veld kon de pret niet meer bederven.

HET VIJFDE

De lotgevallen van het vijfde Caïssa 5 toont tegen VAS zijn ware aard

Als U dit leest is het vijfde boven aan het spelen tegen ENPS 2. Dat is een prestigiestrijd. Die moeten we winnen. Tenslotte spelen ook het zesde en het derde dit seizoen tegen een ENPS-team. Het vijfde kan zich niet veroorloven als enige team juist tegen deze lokatiegenoot de punten te laten liggen.

Maar de wedstrijd tegen VAS 5 van 22 november geeft aanleiding tot hoopvolle verwachtingen. VAS werd verpletterd. De eindstand van 5-3 in ons voordeel ziet er weliswaar nog redelijk uit, maar toch: verpletterd.

VAS, dat is voor Caïssa een vriendenclub. Altijd leuk om Tom Prent tegen te komen en Dick Paulis. Jammer dat die van Caïssa zijn afgedwaald. Er zijn meer van die zwerfhonden, Peter de Casparis bijvoorbeeld. Cian O'Mahoney speelt op donderdagen ook bij VAS. Op de competitieranglijst zag ik de naam van Joost van Steenis prijken. Kennelijk aan het uitproberen. Maar Joost hoort natuurlijk bij ons.

Er zijn meer dingen bij VAS die mij afgunstig maakten. De enorme én goed georganiseerde jeugdafdeling bijvoorbeeld. De jeugd krijgt les, ook wanneer de ratings zijn gestegen tot boven de 1700! Geen wonder dat er uit die jeugdafdeling zoveel

kwalitatief goede spelers doorkomen naar de senioren.

Maar een grote jeugdafdeling zorgt ook voor veel rumoer. De VAS-schakers schijnen daar goed tegen te kunnen. In elk geval lijkt VAS mij geen club voor Robert Kikkert. Hij zou het geroezemoes op clubavonden van Caïssa herkennen als stilte.

Maar de spelers van mijn eigen vijfde hadden minder last van het lawaai dan hun non-playing captain. Gelukkig maar. Als wedstrijdleader kwam ik iemand tegen die ik pas in de loop van de avond thuis kon brengen: Arpad Hamaker. Heb ik mee op school gezeten. Hij zat bij mijn broer in de klas. De wereld is klein. Ook Frans kwam onder de spelers iemand tegen die hij in zijn vroege jeugd in Indië had gekend.

De wedstrijd. Na drie kwartier ongeveer keek Martijn van de verhevenheid van zijn eerste bord schuin opzij naar het tweede bord, waar Hans de zwarte stukken commandeerde. Hans stond volkomen verloren. Leek het. Zijn h-lijn lag open voor vijandelijke aanvallen en hoewel Hans zijn stukken wel in de buurt had gehouden was toch niet te zien hoe hij zijn bange veste zou weten te behouden. Drie kwartier later: een wonder! Hans had uit zijn radeloze stelling weten af te wikkelen naar een positie met wat pionnen meer. Drie vrijpionnen in het centrum! Even later zag zijn tegenstander geen andere uitweg meer dan een paardoffer om die pionnen te kunnen tegenhouden. Niet voldoende, Hans wint gemakkelijk.

Dus het was 1-0 na twee uur spelen. Maar 5 minuten later was het alweer 1-1. Frans, op bord 6, zag een toreneindspel met drie pionnen minder niet meer zitten. Averbach zou het daar wel mee eens zijn geweest. Nog weer twintig minuten later is het zelfs 2-1 in ons nadeel: Eric (bord 5) vergist zich

en zet zijn loper in. Kwijt en opgegeven.

Van nu af is het vooral spannend op de twee laagste borden. Maurice (bord 8) staat vanuit de opening heel slecht. Die jongen moet gecoacht worden. Hij is tactisch handig genoeg, maar hij vertukt het om naar een goede stelling toe te spelen. Maar na twee en een half uur spelen komt er wat licht op zijn bord. Zou hij het redden? Hij staat nu een pion voor! Maar dan valt de duisternis weer in in zijn hoofd. Hij offert zijn kostbare zwarte velden loper voor een aanval die er vanaf de zijlijn volstrekt hopeloos uitziet. Hopeloos, maar ik hoop dan toch nog dat ik het fout zie en dat Maurice gelijk zal hebben. Maar hij is in tijdnood. Drama, Maurice gaat door zijn vlag. Een vluggertjes-specialist nog wel! Die jongen moet gecoacht worden!

Maar daarmee hebben we onze drie verliespartijen gehad. Tafil, die tegen Tuindorp Oostzaan zo'n fantastische partij speelde, kreeg het nu min of meer cadeau. Zijn tegenstander besloot in het middenspel tot een kwaliteitsoffer dat 1) niet nodig was en 2) hem niks opleverde. In het eindspel had Tafil zijn materiële voorsprong weten uit te breiden tot een heel paard. Zijn tegenstander probeerde er nog eeuwig schaak uit te braden. Te vergeefs.

De stand is nu 3-2 in ons nadeel. Op bord 1, 3 en 4 woedt de strijd nog voort. Martijn heeft het moeilijk. Lastig te beoordelen stand, maar hij staat zeker niet minder. Kan hij winnen? Jan speelt als vanouds. Als er op zijn bord iemand gaat winnen is hij het. Peter op bord 4 speelt een prachtige partij. Vooral de behandeling van het eindspel is het bekijken waard. Na 3,5 uur spelen maakt hij er een eind aan: we staan 3-3. (Peter geeft hieronder zelf commentaar op zijn mooie overwinning. Kijk en bewonder!)

Martijn staat nu zeker iets beter. Kan zijn

tegenstander hier nog remise uit halen? Jan vindt het dan ook genoeg. Hij verovert een heel stuk: 4-3. Het is minstens gelijk. Wat kan ons gebeuren.

Martijn is nog lang niet klaar. De stand lijkt potremise geworden. Dan moet Martijn iets hebben laten liggen. Maar niet erg, hij heeft genoeg aan remise om het team te laten winnen. Als teamleider zeg ik hem dat hij remise mag accepteren. Maar zijn tegenstander wil dat begrijpelijkerwijs niet. Maar we spelen wel 2de klasse onderbond. Dan kan een potremise eindspel nog alle kanten op. Maar Martijn moet dit kunnen. En ja, zijn tegenstander kiest een verkeerd veld voor zijn koning en Martijn speelt geruisloos af naar winst. 5 - 3.

Kijk, tegen TOZ verloren we een beetje schlemielig. Bovendien verloren we een van onze steunpilaren, Bas Lewerissa. Een heel deprimerend begin van het seizoen. Maar nu is het vijfde als een feniks uit de as van zijn rouw verrezen. Hier past een jubellied. We worden na die eerste nederlaag vast geen kampioen, maar we doen weer mee in de competitie. En TOZ hoeft maar een steek te laten vallen en we zitten die tuindorpers weer op de hielen. Nu vanavond tegen ENPS. Dat moet de bevestiging opleveren van ons herstel.

22.11.2001

Frans Poeltuyn - Peter van der Werf

1. d4 f5 2. c4 Pf6 3. Pc3 e6 4. e3 Le7 5. Pf3 0-0 6. Pe5 Dit lijkt een tempoverlies, maar blijkbaar wil wit dit paard een rol op de damevleugel laten spelen.

6. .. d6 7. Pd3 De8 8. b3 Pc6 of 8. .. e5 (9. dxe5 dxe5 10. Pxe5 faalt op 10. .. Lb4)

9. g3 Ld8 9. .. e5 geeft zwart iets meer ruimte.

10. Lg2 Pd7 11. 0-0 11. La3 is ook het overwegen waard.

11. .. c6 12. Lb2 11. La3 is nu misschien nog wel sterker.

12. .. Lc7 13. c5 Ped5 14. cxd6 Lxd6 15. Te1 Dg6 15. .. b6 en zwart kan eenvoudig zijn damevleugel ontwikkelen.

16. f4 Pg4 17. Df3 Dh6 18. h3 Pgf6 19. Pe5 Pxc3 20. Lxc3 Pe4 21. Tec1 Nu wint 21. .. La3 22. Tc2 Pxc3 de kwaliteit. De vraag is alleen of ik dan nog wel aan het ontwikkelen van mijn damevleugel toekom.

21. .. a5 22. a4 c5 ?! Waarschijnlijk is 22. .. Lxe5 in deze stelling het beste. **diagram**

23. Pc4 23. dxc5 Pxd5 en zwart blijft problemen op de damevleugel houden.

23. .. Lc7 24. g4 Ld7 25. g5 Dg6 26. Dd1 wit verovert nu de c-pion, maar dat gaat ten koste van zijn stelling.

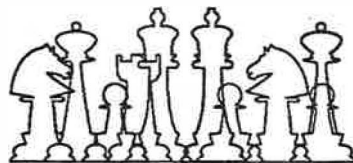
26. .. Lc6 27. Lxe4 Lxe4 28. dxc5 Tfd8 29. De1 Dh5 30. Dg3 Td3 31. Kf2 Tad8 32. Ta2 veel andere zetten zijn er niet

32. .. Td1 33. Txd1 of 33. Tca1

33. .. Txd1 34. Le1 vanwege de dreiging 34. .. Th1 34. .. Td3 35. Lxa5? nu is het uit, beter is 35. Td2

35. .. Lxa5 36. Pxa5 Dd1 met de dreiging 37. .. Dh1 gevolgd door 38. .. Td1

39. Dg1?? met 39. Te2 blijft de schade 'beperkt' tot stukverlies. 39. .. Df3. (0-1)

HET ZESDE

“Wow”

Chris Leenders

5.11.01

Het Grasmatt 3 - Caïssa 6 4½ - 3½

Ik val in en moet spelen in het lokaal van de schaakclub “Het Grasmatt”. Het “waar” wordt me vooraf uitgelegd door teamleider Steven, die zelf niet kan meedoen. Vanaf het Amstelstation is het 5 minuten ZO-waarts naar de Fizeastraat waar ik doorloop naar de duisternis voorbij de laatstehuisenrij. Rechtsafgaand passeer ik de vernielde hekken van sportpark Drieburg en zie in een geelverlicht raam iemand schaakstukken rangschikken. De buitendeur klappert keihard achter mijn hielen. De schaakclub “Het Grasmatt” huist kennelijk in een verlopen clubhuis van een kleine Watergraafsmeerse voetbalclub.

Tien voor acht. Binnen is lange Jaap Tanja de enige bekende. De muzak staat oorverdovend hard; de lucht stinkt naar nattig warme regenkleiding en staat blauw van de shag- en hashwalmen. Veel lieden zijn langharig grijs, kalend en buikig; overduidelijk “Koos Koets”-specimen in hun tijd. Na enig onrustig rondrentelen en oogcontact zoeken mijnerzijds vraagt een nette jongeman aan mij: “Weet u of hier iemand van Caïssa is?”. Yes, een teamgenoot gevonden.

Caïssa 6 heeft Het Grasmatt 3 als tegenstander. Het 2 klassen hoger spelende Almere 6 komt op dezelfde avond spelen tegen Het Grasmatt 2. De speelzaal is een donker danszaaltje, met een prominent aanwezige piano, en zwoelgele 25 Watt-spotjes per 2 tafels. Almere 6 speelt zonder protest aan de spaarzaamverlichte raamkant. Wij aan de binnenzijde van het danszaaltje schuiven de tafels uit elkaar zodat licht en bewegingsvrijheid ietsje beter

worden. Tussen speelzaal en barruimte zit een kamerbreed schuif gordijn, maar dat blijft open. De muziek gaat zowaar uit.

Caïssa start zonder twee laatkomers, maar is compleet rond half-9. Het hippie-gehalte van de tegenstander is minstens 70%. Aan bord 7 speelt hun barman; Paul Gorički heeft hem snel verslagen en gaat daarna met hem aan de bar vluggertjes spelen. Aan bord 8 verprutst Ruud van der Pol een veelbelovende aanval na een te verwachten penning op f7. Jaap Tanja aan bord 6 valt ten prooi aan een onverwacht familieschaak: “wow”, getuigen de opgewonden toekijkende fluisteraars. Rick Eckstein aan bord 5 verliest geruisloos. Ierse Cian O'Mahony aan bord 3 heeft de wedstrijd leider nodig om zijn Koerdische tegenstrever ervan te overtuigen dat in hun looper/paard eindspel 3 keer dezelfde stelling is ontstaan. Bord 4 is ikke, ik krijg zomaar een dame tegen een stuk, en ben dus snel klaar. Bord 2 dan: Lesley Gebhard laat toe dat hij en plein public wordt matgezet. *Good old Willem Neele* wint aan 1 na een degelijke, zwaarbevochten match. Almere 6 won nipt.

Verdienstelijk? Nee. Hotel California rule'de. Speel ook eens extern en maak wat mee.

SGA-cup

We liggen er uit

Tom Spits

Zoals de titel al verradt is het met het SGA-bekerteam voortijdig afgelopen. Geen victorie, geen titelprolongatie, geen hernieuwde heldendaden, gewoon voortijdig naar huis en succes volgend jaar. De lange weg door de kou van de Bijlmer weer terug naar de bewoonde wereld is een goede illustratie van het ‘koude-douchegevoel’ waardoor de ambities van het bekerteam zijnn gekelderd.

De titelverdediger had ook een zware loting in de tweede ronde, daar er uit gespeeld zie voor het vervolg pag. 23

Offeren?

Leo Oomens

Offeren, daar heb ik iets mee. Je weet het nooit. Het offer van Abel werd aanvaard. De witte rook steeg recht naar de hemel. Maar het offer van Kain ont-aardde in zwarte rook die hemzelf in het gezicht woei. U weet hoe dat afliep. De eerste moord danken we daaraan.

Op het schaakbord gaat het anders: daar is een offer bedoeld als een moordaanslag op de tegenstander. Maar hoe vaak loopt een offer niet uit op zelfmoord?

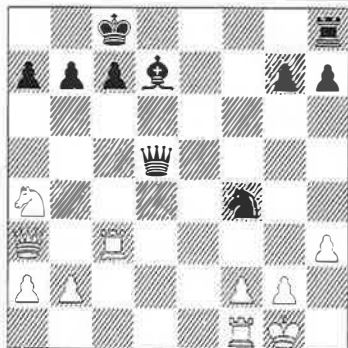
In het probleemschaken is offeren altijd gratis: als het offer niet het gewenste resultaat oplevert, probeer je iets anders. Bij de dagelijkse schaakopgaven in het Algemeen Dagblad draait het om offers. Altijd succes. Maar dat heeft een eigenaardige consequentie: als de oplossing via offers te voor de hand liggend wordt, slijt ook de moeilijkheid van het vinden van het juiste offer. Wat moeilijk was, wordt opeens makkelijk.

Kijk maar eens naar de volgende twee stellingen: stelling 1

Voor stelling 1 geldt de opgave: Hoe zet zwart snel mat? en voor stelling 2 (rechts-boven): Hoe wint wit aan zet?

In het AD (woensdag 12.12.01) beoor-

Stelling 2

deelt Riny Kuyf de linker opgave als makkelijk (voor beginners) en de rechter als moeilijk(er), voor gevorderden.

Eerst iets anders. De aardigheid van Kuyfs opgaven is dat de stellingen waar je naar moet kijken altijd iets partij-achtigs hebben. Maar dat is misleidend. Probeer je maar eens voor te stellen wat wits laatste zet was, en wat was zwarts laatste zet? Wit heeft maar liefst drie dreigingen van mat in een. Die lijken alle drie afhankelijk van de dame op h6. Wit heeft die dame vermoedelijk bij zijn laatste zet naar h6 gespeeld, maar waarvandaan? En de dreigingen van zwart zitten vooral in de positie van de dame op a1. Vermoedelijk is ook die dame pas op de vorige zet gearriveerd. Waarvandaan?

Het probleem zit er in dat hoe je ook kijkt wit allang mat had moeten geven. Ook voor de aankomst van de dame op h6 is iedere torenzet naar de achterlijn mat, vanwege het paard op h5. En waarom sloeg zwart niet gewoon dat paard? Stond de witte dame misschien op g5? Maar waarom nam wit dan de moeite om Dh6 te spelen in plaats van Tc8 mat?

Kortom dit is helemaal geen partijstelling. Nu naar de opgaven. De AD-lezer weet dat er vermoedelijk geofferd moet worden. Welk offer is succesvol? We kijken eerst naar 1... Th3:† 2. Kh3: (gedwongen) Df1†

HET MIDDENRIE

of Dh1† (zwart moet schaak geven). 3. Kg3 Dg2† 4. Kh4 Dh2† 5. Kg5 f6† 6. Pf6:† en zwart gaat mat.

Dat is dus niet de oplossing. Maar de AD-lezer weet dat hoe zwaarder het offer, hoe groter de kans dat daar de oplossing in zit. Die kijkt dus helemaal niet als eerste naar .. Th3:†. Die pakt meteen zijn dame en kijkt daarna pas waar die heen moet om geslagen te kunnen worden. Met schaak dat wel, vanwege het mat op de achterlijn. Er zijn dus maar twee zetten waar je naar hoeft te kijken. Dat zijn ... Dg1† en Dh1†. In het eerste geval heeft zwart na Kg1: geen zichtbaar schaakje meer, en gaat dus mat. Alleen 1. .. Dh1† komt dus in aanmerking. Er volgt 2. Kh1: Th3:† 3. Kg1 Th1†.

Inderdaad makkelijk. Maar alleen omdat de AD-lezer van te voren al weet dat hij naar een dameoffer moet kijken. In een partij is een dameoffer over het algemeen volkomen onverwacht, zowel voor de gene die het tegen zich krijgt als voor de speler die het op het bord brengt. Het is het resultaat van een plotselinge inval, een fliets. Die kan zich wel al hebben voorgedaan vele zetten voordat het offer op het bord kan worden uitgevoerd, maar ook dan is het de miraculeuze inval die het offer mogelijk maakt. Wat ik bedoel is: een dameoffer is gewoon moeilijk te vinden, omdat dat altijd het laatste is waar je naar kijkt. In de puzzeltjes van Riny Kuyf is het echter juist het eerste. Een eigenaardige vertekening.

Vergelijk je de makkelijke opgave met de moeilijke, dan wordt het nog vreemder. Ook in stelling 2 kijken we het eerst naar een dameoffer. Zou Df8 iets zijn? Maar wat heeft wit daarna nog voor zetten? Nee dus. Tc7:† dan. Misschien gevolgd door Tfc1†? Voor iedere gewone schaker schittert er echter een heel andere voor de hand liggende zet. Iedereen met een paard op het bord is gespits op paardvorkjes. De ge-

wone schaker heeft dus als eerste gekeken naar Pb6†. Wat moet zwart nu in hemels-naam doen? cb6†: kan niet vanwege de toren op de c-lijn: de c-pion is gepend. Maar ab6: kan al evenmin vanwege Da8† en mat. Dus moet zwart zijn koning verzetten en slaat wit de zwarte dame en wint.

De zet die als eerste in aanmerking komt is de juiste oplossing. Kuyf vindt dat moeilijker te vinden dan het dameoffer van daarnet. Is Kuyf gek geworden? Dat nu ook weer niet. De moeilijkheid in deze opgave schuilt er in dat de oplossing ligt in het openkomen van de a-lijn. In de beginstand staan zowel het witte paard als de zwarte a-pion nog in de weg voor de matzet Da8. Niet-schakers hebben er moeite mee zo iets te vinden. Maar gevorderden?

Eigenlijk is het bij deze opgaven andersom. Wie gevorderd is in het oplossen van de AD-schaakproblemen heeft geen enkele moeite met het oplossen van de eerste opgave. Wie daarin nog een beginner is, zal de oplossing misschien helemaal niet vinden. Maar wie gevorderd is in die opgaven, kijkt ook in de tweede stelling eerst naar het dameoffer en zal daardoor een hele tijd zijn afgeleid van de eenvoudige zet Pb6. En die misschien pas na een nachtje slapen vinden. Zo is de tweede opgave voor de AD-lezers toch moeilijker dan de eerste. Kuyf heeft dus gelijk.

vervolg van pag. 21 moest worden bij het sympathieke maar gevaarlijke Isolani, een team dat ook in de promotieklasse uitkomt. Waar vorig jaar Paul Schipper en Wilbert de Kruyff nog de steunpilaren waren voor teamwinst, ging het dit keer niet zoals het moest. Beide verloren op bord 2 en 3, en dan lig je er dus uit. Dat gelegheidskopman Bert Schaevers en vaste staart Tom Spits wonden, was leuk voor de statistieken, maar kon niets veranderen aan de vroege exit.

HET MIDDENRIE

Uit de interne

Het einde van een carrière?

Paul Schipper

Toen Micha Leuw dit jaar weer op de club verscheen was iedereen blij dat het schaakspel hem weer kon boeien. De teleurstelling was echter groot toen hij hierbij vermeldde dat zijn aanwezigheid slechts zou duren tot hij een keer tegen een (onvermijdelijke) nul aan zou lopen. Hij heeft het lang volgehouden, want tot en met de twaalfde ronde hoefde hij slechts één halve af te staan. De 13de (!) ronde ging het echter mis:

Micha Leuw - Paul Schipper

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 e5 Kalashnikov 5. Pb5 d6 6. c4 Le7 7. P1c3 a6 8. Pa3 f5 Een onbekende zet, die bij Caïssa wordt gespeeld omdat Hans de Vilder het goed vindt.

9. exf5 Lxf5 10. Ld3 Le6 11. Dh5† Onbekend, en misschien wel te ambitieus.

11. .. Lf7 12. Dh3 Pf6 13. 0-0 Pd4 13. .. 0-0 is gevaarlijk wegens Lg5 en dreigingen op h7. Bovendien kan zwart eventueel de controle over de diagonaal h2-c8 terugkrijgen met Le6.

14. Lg5 Dc8 15. Dg3 Waarschijnlijk geeft 15. Dxc8 Txc8 16. Lxf6 gxf6 17. f4 wit een voordeeltje.

15. .. Ph5 16. Dh4 Lxg5 17. Dxg5

17. .. Pf4 18. Le4 Lijkt min of meer ge-

dwongen. Er dreigt 18. .. Pxd3 en ook 18. .. Pf3† 19. gxf3 Ph3† met damewinst. Het alternatief is 18. Dg3 en gezien wat volgt beter.

18. .. h6 De dame is in het nauw.

19. Dxg7 Gedwongen. Op 19. Dg3 (of 19. Dh4 g5 20. Dg3) volgt Pe2† met damewinst.

19. .. Tg8 20. Dxb6 De actiefste voortzetting. 20. Df6 of Dh7 houdt meer controle over velden als g8/f7.

20. .. Dg4 Sterker dan direct 20. .. Pxg2 of Txg2. Er volgt dan gewoon 21. Kh1.

21. Dxd6 Dit verliest snel, maar in de analyse konden we geen reddende zet voor wit meer vinden.

21. .. Pxf3†! 22. Lxf3 Dxf3 23. Dxe5† Le6 24. De4 Txg2† 25. Kh1 Tg1†† 26. Kxg1 Ph3 ‡

Ik hoop dat je je nog bedenkt Micha. Zulke partijen speel ik graag.

Wintercompetitie

Hugo van Hengel

Laatst vroeg Dennis mij of ik een partij uit de interne competitie van commentaar wilde voorzien voor publicatie in CaïssaNieuws. Hij vond dat spelers uit de top-3 van de interne best een analyse konden inleveren. En terecht, moet ik zeggen. Het is natuurlijk het leukst om een winstpartij te analyseren. Het is dan ook logisch dat Dennis een analyse vraagt aan mensen die in de interne veel winnen.

Na mijn toezegging ben ik maar eens gaan zoeken in mijn 'archief': een ongestructureerde berg notatieblaadjes. Door het logo van Caïssa op de notatieblaadjes kon ik toch al vrij gauw een aantal partijen uit de interne competitie terugvinden. Er zijn mensen die een database van eigen schaakpartijen bijhouden. Na elk toernooi worden dan de partijen weer ingevoerd. Ik doe

dat niet. Ik heb zelfs geeneens een schaakprogramma voor op de computer. Voor het checken van varianten is de computer natuurlijk reuzehandig. Maar hier volgt dan ook een volledig ambachtelijk gemaakte analyse van mijn partij tegen Hajo Jolles.

23.10.2001

Wintercompetitie, ronde 7

Hugo van Hengel - Hajo Jolles

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pc3 Lb4 4. Pge2 Een vrij onschuldig en weinig gespeeld privé-variantje. Waarom ik dit speel? 1. Meestal wordt de tegenstander door deze zet verrast en 2. Je hoeft niet veel theorie te kennen.

4. .. dxe4 5. a3 Lxc3 6. Pxc3 Pc6 Na 6. ... f5 volgt 7. f3 exf3 8. Dxf3 en wit heeft compensatie voor de geofferde pion.

7. Lb5 Pge7 Gebruikelijk is nu 8. Lg5 f6 9. Le3. Ik speelde echter:

8. Pxe4? 8. .. Dd5 had nu al de knock-out kunnen (moeten) zijn. Zwart wint dan een pion waar wit bar weinig compensatie voor heeft.

8. .. 0-0? OK, Hajo mist de knock-out en de partij gaat rustig verder.

9. c3 e5 10. Lxc6 Pxc6 11. d5 Pe7 12. c4 Tijd voor een strategische babbel: Wit heeft een pionnenmeerderheid op de damevleugel (4 tegen 3), zwart heeft 4 tegen 3 op de koningsvleugel. Het plan voor wit is om op de damevleugel een vrijpion te creëren. Zwart zal daarentegen op de koningsvleugel zijn pionnen naar voren gooien. Wit moet dus zien om daar de pionnen op de een of andere manier te blokkeren. Zwart kiest er voor om eerst op de damevleugel de pionnen te blokkeren voordat hij op de koningsvleugel van leer trekt.

12. .. b5 Ik denk dat zwart beter 12. ... Pf5 had kunnen spelen. Na 13. 0-0 volgt dan 13. .. Pd6 14. Pxd6 cxd6 met ongeveer gelijke stelling. Na 13. Pc3 kan volgen 13. .. Pd4 14. 0-0 (14. Le3 c5 =) c6 15. dxc6

Pxc6 met gelijke stelling. Na de tekstzet verzwakt zwart zijn damevleugel nogal.

13. b3 f5 14. Pc3 bxc4 15. bxc4 Dd6 16. 0-0 La6 17. Da4 Tf6 18. Le3 Tg6 19. f3 Met deze zet kan wit de zwarte pionnen op de koningsvleugel voorlopig blokkeren. Op e5-e4 volgt f3-f4 en op f5-f4 volgt Lf2 waarna veld e4 in witte handen valt.

19. .. e4 20. f4 Natuurlijk kan wit hier met 20. fxe4 fxe4 21. Pxe4 een pion winnen. Ik wilde echter niet afwijken van het bij zet 12 geformuleerde 'masterplan'. 20. .. Td8 Een sneaky zetje. Zwart dreigt nu 21. .. Dd7 22. Dxd7 Txd7 en pion c4 is niet meer te dekken. Speelt wit na Dd6-d7 22. Db4 of 22. Db3 dan volgt 22. .. c6 en wordt de witte pionnenstructuur behoorlijk verminkt.

21. Tad1 Nu is 21. .. Dd7 niet meer goed mogelijk, want na 22. Db3 faalt 22. .. c6 op 23. dxc6 waarna wit wint.

21. .. Tg4 22. Tf2 Df6 diagram

Al die strategische en positionele verhandelingen zijn natuurlijk best leuk, maar als er tactische grappen en grollen in de stelling komen dan gaan die natuurlijk voor.

23. d6! Deze zet wint de partij. In feite zijn er drie mogelijkheden (op cxd6 volgt Ld4 en Dxa6):

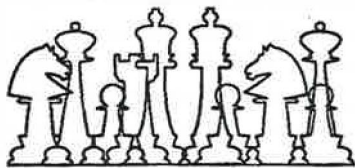
A. 23. .. Txd6 zie de partij

B. 23. .. Dxc3 24. dxe7 Txd1 25. Dxd1 Kf7 26. Dd5 Kxe7 27. Lc5 en zwart loopt mat.

C. 23. ... Pc8 24. Ld4 Dxd6 25. Le5 De7 26. Txd8 Dxd8 27. Dxa6 en wit wint.

23. .. Txd6 24. Txd6 cxd6 25. Ld4! Na 25. ... Dxd4 volgt 26. De8 mat. Zwart verliest nu een stuk. Hajo offert nu nog een stuk voor wat vage aanvalskansen.

25. .. Txxg2 26. Kxxg2 Dg6 27. Kh1 e3 28. Tg2 Lb7 29. Pd5 Pxd5 30. Txxg6 Pxf4 31. Kg1 hxxg6 en zwart geeft het op: 1-0.

Hangende houtjes

Martijn Dahlhaus

6.11.01, ronde 9

Martijn Dahlhaus – Niek Narings

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 d5 4. cxd5 Pxd5 5. e4 5. Pa4! is een interessant alternatief op de geijkte hoofdvarianten van de Grünfeld, dat in een SOS item van *New in Chess* werd besproken. Het voorkomt paardruil op c3 na 5. e4, en bovendien voorkomt het het karakteristieke c5.

5. ... Pxc3 6. bxc3 Lg7 7. Le3 c5 8. Lc4 0-0 9. Pe2 Pc6 10. 0-0 Lg4 11. f3 cxd4 12. cxd4 Pa5 Tot zover niets nieuws onder de zon.

13. Lb3 Meestal wordt Ld3 als gebruikelijker aangegeven, maar na de partijzet gaat de zwarte loper terug naar d7, waar ik 'm liever heb dan op e6, waar hij anders terecht komt.

13. ... Ld7 14. Tc1 Db6 15. La4 Lxa4 16. Dxa4 e5 17. Tb1 Da6 18. Tb5 Op 18. Db5 volgt 18. ... Pc4 en er gaat minstens een pion af. Op deze manier wordt de dame vast gezet terwijl er ook druk in het centrum wordt gezet.

18. ... b6 Ik verwachtte 18. ... Pc6 wat gevolgd kan worden door 19. Dxa6 bxa6 20. Txd5 Pb4. Wit lijkt dan een klein plusje te

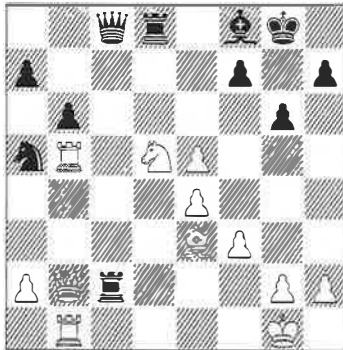
hebben, maar de tekstzet lijkt minder voor zwart.

19. dxe5 Tac8 Of 19. ... Lxe5. Weliswaar kan het ontbreken van de zwarte loper zich doen gelden na bijvoorbeeld 20. Pd4 Lxd4 21. Lxd4 Tac8 maar een pion blijft toch een pion.

20. Tfb1 Tfd8 21. Pf4 Mjammie! Op weg naar een erg plezierig veld, en de toren is ook meteen ontpend.

21. ... Tc4 Op dit moment begonnen beide klokken al weinig subtiel duidelijk te maken dat het in dit tempo niet verder kon.

22. Da3 Lf8 23. Db2 Dc8 24. Pd5 Tc2

25. Da1 25. Dd4 speelde ik niet vanwege 25. ... Lc5, maar de loper moet e7 blijven dekken vanwege Pe7† en dus is 26. Dxc5 beschikbaar. Het eindspel is dan wel heel dichtbij na 26. ... Txc5 27. Pe7† Kg7 28. Pxc8 Txb5 29. Txb5 Txc8, waarna het er na 30. Td5 Tc2 31. Td7 goed uitziet.

25. ... Dc4. Heel veel tijd om iets te verwachten was er niet, maar wanneer in plaats van de dame het paard naar c4 zou zijn gegaan was ik denk ik een stuk minder gelukkig geweest.

26. Lc1?? verliest meteen na 26. ... a6. De dame komt snel binnen op c5 en de witte loper staat helemaal verkeerd. In tijdnood dreigen Pa3 en a6 (gevolgd door Dc5). 26. Lg5 lijkt beter maar ook nu kan de dame snel na 26. ... a6 op c5 op visite komen.

26. T5b2 Na de partij werd het door de

aanwezige deskundigen als interessant omschreven 'e6' bekeken. Inderdaad stond het bord in verschillende varianten in lichterlaaie en stonden overal stukken in, maar op elk moment dat wit e6 speelt lijkt zwart dit te kunnen beantwoorden met een nuchter fxe6 ondanks de talrijke hangende houtjes.

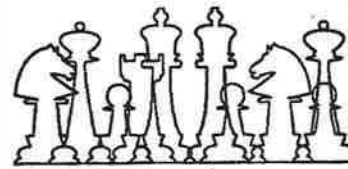
26. ... Lg7 27. Txc2 Dxc2 28. Tc1 Dd3 29. Dc3?

Tesnel gespeeld. 29. Dd4 is natuurlijk veel beter, zodat e5 gedekt kan blijven na dame-ruil en de toren de c-lijn beheerst.

29. ... Dxc3 30. Txc3 Lxe5 31. Td3 Pc4? Overziet de volgende zet. Na 31. ... Pc6 of 31. ... Kg7 heeft zwart kansen op remise.

32. Pe7† Kg7? Ook na 32. ... Kf8 33. Pxxg6† Ke8 34. Txd8† Kxd8 35. Pxe5 Pxe5 staat zwart minder, maar er kan dan nog doorgespeeld worden. Nu is het uit.

33. Txd8 Pxe3 34. Kf2 Pc4 35. Ta8 a5 36. Pc6 Lf6 37. f4 Lc3 38. Pd8 Ld4+ 39. Ke2 b5 40. Tb8 b4 41. Pc6 Lc5 42. Tb5 Lb6 43. Kd3 43. Pxb4 is leuk, maar ook nu is het over. Na reconstructie gaf zwart op. 1-0

Verrassing

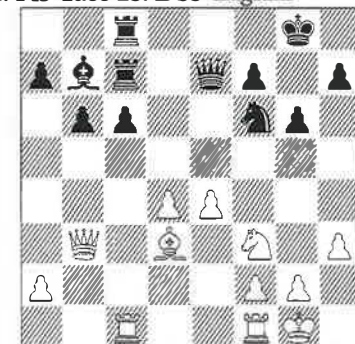
Frans Oranje

Tot mijn eigen verbazing en van vele anderen begon ik dit seizoen als penningmeester ineens veel beter te spelen dan ik deed als voorzitter. Ik geloof niet dat de functie er toe doet, maar grappig was het wel. Een aardige partij is de volgende uit de elfde ronde. Eigenlijk overspeel ik mijzelf enigszins.

20.11.01, ronde 11

Steve Michel - Frans Oranje

1. d4 Pf6 2. c4 e6 3. Pc3 d5 4. cxd5 exd5 5. Lg5 c6 6. e3 Le6 7. Db3 b6 8. Pf3 Le7 9. Tc1 Pe4 10. Lxe7 Dxe7 11. Ld3 Pxc3 12. bxc3 0-0 13. c4 Pd7 14. 0-0 Tfc8 15. Db1 g6 16. cxd5 Lxd5 17. e4 Le6 18. h3 Pf6 19. La6 Tc7 20. Pe5 Lc8 21. Ld3 Lb7 22. Pf3 Tac8 23. Db3 diagram

En hier doe ik de slechtste zet die te bedenken valt. Geboden is hier uiteraard 23. ... c5!, waar ik op speelde en had voorbereid. Maar... 23. ... Kg7?? 24. Tfe1 Dd7 25. e5 Pd5 26. Pg5 Pf4 27. Lc4 Pd5 28. e6 De7 29. Pxf7 b5 30. Lxd5 cxd5 31. Txc7 Txc7 32. Dxb5 a6 33. Db3 Tc4 34. De3 Tc6 35. De5† Df6 36. Dxf6† Kxf6 37. e7 Er helpt geen lieve moeder meer aan, het is uit. 1-0

vervolg van pag. 30

Tim Krabbé. Een aanrader: hier raak je nooit op uitgekeken.

- <http://www.insidechess.com/events/kblue.html> Informatie over de eerste match (1996) tussen Kasparov en Deep Blue.

- <http://www.insidechess.com/events/kasparov.html> Informatie over de re-match (1997) tussen Kasparov en Deep Blue.

- <http://www.rebel.nl/rebwiel.htm> Informatie over de match tussen Rebel en Van der Wiel.

Indien iemand iets te vragen heeft over schaken en computers, schroom dan niet om het me te vragen, dan is er een grote kans dat ik er op terugkom in deze column.

Denk na!

Hieronder staan drie voorbeeldjes uit de praktijk die in één zet door de witspeler kunnen worden beëindigd. Ziet u ze?

Stelling 1: Erbis - Kempff (1954)

Stelling 2: Christoph - Muth (1949)

Stelling 3: Teschner - Flad (1954)

1. Lc6! 2. Lc6† (na 1... Dxc6 2. Txf8† en mat) 3. Td8

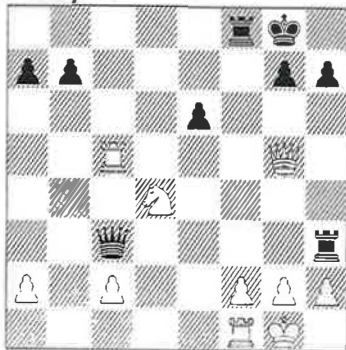
Schaken en Computers (2)

Dennis Breuker

In het kader van de door Renzo Verwer georganiseerde "schaakpraatjes" heb ik 24 april 2001 een praatje gehouden met als titel "Computerschaak door de eeuwen heen". In dit praatje behandelde ik sterktes en zwaktes van schaakprogramma's. In deze column ben ik begonnen om het schaakpraatje op te schrijven. Dit is het tweede deel. Het eerste deel is te vinden in CaissaNieuws 387.

Moeilijk voor mensen = gemakkelijk voor computers

Schaakprogramma's zijn gewoon heel snelle rekenmachines. Bijna alle schaakprogramma's spelen niet volgens plannen, maar zet voor zet. Omdat ze zo snel zijn, kunnen ze alle zetten bekijken, en dat heel diep. Dit betekent dat 99% van alle varianten die ze bekijken volledige onzin is. Maar in die ene procent zit dan net die geniale zat die mensen soms niet zien, omdat ze een heel andere (namelijk selectieve) zoekstrategie gebruiken. Indien gewenst zal ik in een volgende column dieper uitweiden over de werking van schaakprogramma's. Nu wat voorbeelden van stellingen die voor mensen moeilijk zijn en voor computers gemakkelijk.

zwart aan zet. Deze beroemde stelling

kwam voor in de partij *S. Levitsky - F. Marshall, Breslau 1912*. Deze stelling is beroemd geworden door de prachtige zet die Marshall hier speelde, namelijk 23... Dg3!! en wit gaf op. De dame kan op 3 manieren geslagen worden, maar geen van drieën helpt echt:

- 1) 24. fxc3? Pe2† 26. Kh1 Txf1† mat,
- 2) 24. hxg3? Pe2† mat, en
- 3) 24. Dxc3 Pe2† 25. Kh1 Pxc3† en dit paard kan niet geslagen worden op straffe van mat.

Marshall's zet is een voor mensen moeilijk te vinden zet, waardoor wij geneigd zijn deze zet briljant te noemen. Voor de computer echter is dit een fluitje van een cent. Binnen een seconde zal bijna ieder schaakprogramma Dg3 spelen. Niks briljant, simpel!

Het is inmiddels bekend dat computers tactische monsters zijn. Toch zijn er verschillende grootmeesters die zich in het apparaat verslikken. Dit wordt mede veroorzaakt door de psychologie van de mens. Het koude apparaat rekent wat, doet zijn zetjes, en heeft geen idee van de wereld om zich heen. De mens daarentegen is bang een tactische fout te maken, bang om van het ding te verliezen en zo de hoon over zich heen te krijgen (hoewel het tegenwoordig niet meer dan normaal is om van een schaakcomputer te verliezen). Hier volgen drie voorbeelden van zeer korte verliespartijen van grootmeesters tegen computers.

Het eerste voorbeeld is meteen het meest aansprekende. Voormalig wereldkampioen Garry Kasparov speelde twee keer een match tegen een schaakcomputer (Deep Blue genaamd). De eerste match (1996) won Kasparov met 4-2, maar in de rematch (1997) voltrok zich bij een 2½-2½ stand

met nog 1 partij te spelen het volgende drama.

Deep Blue - Kasparov, 6de partij match 1997.

- 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Pc3 dxe4 4. Pxe4 Pd7 5. Pg5 Pgf6 6. Ld3 e6 7. Pf3 h6?

- 8. Pxe6 De7 9. 0-0 fxe6 10. Lg6† Kd8
- 11. Lf4 b5 12. a4 Lb7 13. Te1 Pd5 14. Lg3 Kc8 15. axb5 cxb5 16. Dd3 Lc6 17. Lf5 exf5 18. Txe7 Lxe7 19. c4 en zwart gaf op. 1-0. De kortste verliespartij van Kasparov ooit...

Het tweede voorbeeld komt uit het Nederlands Kampioenschap 2000. In dit kampioenschap deed voor het eerst (en voor het laatst?) een schaakprogramma mee. Dit leidde tot veel protesten, en zelfs weigeringen om te spelen. Paul van der Sterren weigerde principieel (en kreeg dus een reglementaire nul), en Manuel Bosboom bood na 4 zetten remise aan. Toen dat niet werd aangenomen gaf hij op. Ook een vorm van protest. De andere deelnemers besloten hun best te doen om te bewijzen dat nog wel van een schaakprogramma te winnen is. Loek van Wely is een voorbeeld van iemand die dat ook met verve deed, maar daarover in de volgende column meer. Eerst hoe het niet moet.

Van den Doel - Fritz, 3de ronde NK 2000.

- 1. c4 Pf6 2. Pc3 e5 3. e4 Lc5 4. g3 0-0 5. Lg2 Pc6 6. Pge2 d6 7. d3 Zoals Tim Krabbé hier opmerkte: "Anti-computer-

schaak van het soort waar de computer wel raad mee weet. Wit wordt weggevaagd.”

7. ... Pg4 8. 0-0 f5 9. Pa4 (zie diagram)

9. ... Pxf2 10. Txf2 Lxf2† 11. Kxf2 f4 12. gxf4 exf4 13. Pg1 Dh4 14. Kf1 f3 15. Pxf3 Dxb2 en wit gaf op. 0-1

Het derde en laatste voorbeeld komt uit de match die drakendoder John van der Wiel recentelijk speelde tegen schaakprogramma Rebel.

Rebel 11 – Van der Wiel, 5de partij match 2001. 1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pd2 dxe4 4. Pxe4 Ld7 5. Pf3 Lc6 6. Ld3 Pd7 7. 0-0 Le7!? 8. Te1 Pgf6 Omdat Van der Wiel zich vergiste en zet 7 en 8 omdraaide, krijgt Rebel een extra mogelijkheid, die het programma met beide handen aangrijpt.

9. Pef5!? h6 (zie diagram).

Er zijn opvallend veel overeenkomsten tussen deze stelling en de stelling van Kasparov tegen Deep Blue. Ook de zet die

nu gespeeld wordt is hetzelfde. 10. Pxe6! fxe6 11. Lg6† Kf8 12. De2 Lxf3 13. Dxf3 Kg8? 14. Txe6 c6 15. Db3 Pd5 16. Dxb7?! Pf8 17. Txc6 Pb4? 18. Lf4! Dd5 19. Dxa8 Dxc6 20. Dxc6 Pxc6 21. Ld3 Pxd4 22. Le3 Lc5 23. Lc4† Kh7 24. Td1 Pde6 25. Td5 Lxe3 26. fxe3 Pg6 27. Ld3! Td8 28. Txd8 Pxd8 29. g4! (zie diagram)

Het gepende paard gaat verloren. De rest is simpel. 29. ... Pc6 30. h4 Pe5 31. h5 Pxd4 32. Lxg6† Kg8 33. e4 Kf8 34. b3 Ke7 35. c3 Pe3 36. c4 Pd1 37. Kf1 Pc3 38. a3 Kd6 39. Ke2 Kc5 40. Ke3 Pb1 41. Kd3 Pxa3 42. e5 a5 43. Lf5 a4 44. e6 axb3 45. e7 en zwart gaf op. Weliswaar geen korte partij, maar na zet 29 staat Van der Wiel (in hogere zin) verloren.

Volgende keer

In de volgende column zal ik verder gaan met wat ik bij de schaakpraatjes heb verteld, en laten zien dat “gemakkelijk voor mensen = moeilijk voor computers”. Via stellingen en partijen hoop ik aan te tonen hoe je een computer toch nog kan verslaan.

Literatuur

Ik heb geput uit de volgende bronnen op Internet:

- http://home.hccnet.nl/t.krabbe/admag/De_schaakrubrieken_van_Tim_Krabbé_die_in_het_Algemeen_Dagblad_verschijnen.

- <http://www.xs4all.nl/~timkr/chess/chess.html> De algemene schaaksite van

zie waar het vervolg pag. 27

Jong-Caïssa

Tom Spits

Het gaat goed met de jeugd. Het aantal leden is flink gegroeid en de kinderen vinden het nog steeds erg leuk. Er wordt volop geschaakt. Sommigen alleen maar als het om de punten gaat, terwijl anderen zo snel mogelijk weer een nieuwe partij beginnen. Door de grootte van de groep is het lesgeven wat naar de achtergrond geraakt, en we vragen daarom aan de seniorleden, of u, ook al is het maar een paar keer, wilt helpen boven van 18.45 - 19.45 dat zeer welkom en ook noodzakelijk is. De groep groeit Hans en Tom toch iets boven het hoofd en het zou zonde zijn als kinderen daarom weg zouden gaan. Dus Caïssanen; als je kan, kom langs – zo erg zijn kinderen niet, en wie weet leren ze nog wat van je!!

Intern

Intern is het erg spannend. Paul leek heer en meester, totdat hij Thomas tegenkwam die zijn voorsprong verkleinde. Ook top-per Milan ziet de nummer 1 positie al voor zich, en voormalige lijststaanvoerder Anthony hijgt in zijn nek. Daarna is er een flink gat, tot aan waar het gebied van de middenmoters begint. Hier kun je wat

slecht gestarte A-spelers en goede B- en C-spelers vinden. Waar Sam en Lars redelijk volgens verwachting scoren is de prestatie van Miquel opmerkelijk. Als B-speler heeft hij 3 keer van een A-speler gewonnen en hij blijft voor iedereen gevaarlijk. Daar onder vinden we de nog opkomende A-spelers Tim, Daan en Boaz, die langzaam weer aan het opkrabbelen zijn, en zelfs al de eerste C-speler: David. David is een groot talent en hij heeft de aansluiting met B-groep eigenlijk al gemaakt. Hij blijft met zijn 9de plaats grote namen uit de B-groep voor: Alexandra, Joep, die moment niet kan spelen omdat zijn huiswerk te veel tijd vergt; hopelijk komt hij gauw weer) en Gijs. Vlak achter Gijs volgt de rest van de C-groep met verrassend Myrro (die ook het snelschaaktoernooi-met-handicap won) als eerste. Vervolgens de eigenwijze Joshua, die heel snel leert en misschien nog wel meer talent heeft dan David, de drukke dames Marcelino en Sarah, de daarentegen weer stille Diana tussen zich inklemmend, en onze benjamin Max, die nog veel moet leren. Fabian en Lennart komen maar heel weinig en staan dus erg laag. De rode lantaarn is voor Gio, maar aangezien die goed kijkt hoe de andere kinderen het doen, gaat die wel zijn puntjes pakken en zal hij aan het einde van het seizoen zeker hoger staan.

Stand na de elfde ronde jeugdcompetitie

Tom Spits

1. Paul	89	9. David	51	17. Marcelino	36
2. Thomas	83	10. Daan	50	18. Diana	33
3. Milan	82	11. Boaz	49	19. Sarah	31
4. Anthony	76	12. Alexandra	48	20. Max	30
5. Sam	58	13. Joep	46	21. Fabian	27
6. Lars	55	14. Gijs	45	22. Lennart	27
7. Miquel	55	15. Myrro	42	23. Gio	26
8. Tim	52	16. Joshua	36		

Hallo jongens en meisjes,

Allereerst een verslag van de gespeelde externe competitie. Op 27 november kreeg Caïssa C1 bezoek van de C1 van Oosten-Toren, en het tweede van de C3 van DOS.

Vantevoren was overlegd hoe dat aan te pakken in het toch wat te kleine bovenzaaltje, temeer omdat het tweede der senioren vlak daarna zou spelen, en de junioren misschien om 20.00 uur niet klaar waren. Wel, het was een drukte en herrie van belang. De begeleider van Oosten-Toren sprak er zelfs schande van. Wij van Caïssa zijn wel wat gewend, maar toch gaan we het volgende keer beter anders doen, door bijvoorbeeld de benedenzaal te gebruiken.

Dan de wedstrijden. Het eerste speelde met 2 - 2 gelijk. Milan en Paul verloren van gedegen spelende spelers. Paul en Tim grepen de geboden kansen overtuigend, zodat het gelijkspel wel terecht was.

Het tweede speelde zijn eerste wedstrijd, en begon erg goed door DOS met 4 - 0 in te maken. De tweede wedstrijd, met verwisseling van bordvolgorde en kleur, eindigde in 2 - 2.

Hier moet ik vermelden dat DOS met maar drie man opkwam, zodat beide wedstrijden met 1-0 begonnen. Alexandra speelde voor de laatste keer. Ze won tweemaal! Jammer dat je weggaat Alexandra.

Op 14 december speelde het eerste alweer tegen Amstelveen 5, een gevreesde sterke tegenstander.

We verloren met 4 - 0, maar het was zeker geen inmaakpartij. Anthony speelde te snel en slordig, en werd in record tijd weggespeeld, maar hij had ook wel een erg sterke tegenstander. Milan kwam gelijk uit de Siciliaanse opening, verloor door een slordigheid een stuk, vocht nog lang door,

maar verloor toch. Daan kwam in een eindspel met zware stukken terecht (beide D+T+T), lette niet goed op zijn pionnetjes (verdedigen is ook moeilijk) en verloor lagzaam maar zeker. Tim kwam na een rustige opening een stuk voor, verloor dat weer maar stond toen wel met beide torens op de zevende rij, met matdreiging. De tegenstander pareerde goed, en Tim pakte een paar pionnen. Het eindspel van toren +3 pionnen tegen toren +2 pionnen had hij kunnen winnen door de torens te ruilen en met de koning naar de zwarte pionnen te lopen, maar de tegenstander was handiger en won nog. Jammer.

Al met al denk ik dat het eerste mee kan komen in de tweede klasse, en dat het tweede hoog kan eindigen in de derde klasse.

Ondertussen heeft het bestuur het vaste voornemen voor meer begeleiders te zorgen. Ook gaan we iets doen aan de te rommelige en rumoerige sfeer. Er zijn zelfs meldingen van gewelddadigheidjes, dat wordt helemaal niet getolereerd!

We zien jullie weer in het nieuwe jaar op 8 januari. Prettige feestdagen allemaal.

Hans

De gedetailleerde uitslagen:

Caïssa C1 - Oosten-Toren C1 2 - 2

Milan Kos	0 - 1	Xavier Quiel
Paul Kooistra	0 - 1	Peter van Ham
Anthony de Leeuw	1 - 0	Branco Bozovic
Tim Endevelt	1 - 0	Tim v. d. Molen

Caïssa C2 - DOS C3 4 - 0 en 2 - 2

Sam Planting	1 - 0	n.o.
Daan Vulkers	1 - 0	Yuan Tjiam
Lars Vogels	1 - 0	Harmen Sacuse
Alexandra Raymakers	1 - 0	Wout Muys

Daan Vulkers	1 - 0	n.o.
Sam Planting	0 - 1	Yuan Tjiam
Alexandra Raymakers	1 - 0	Harmen Sacuse
Lars Vogels	0 - 1	Wout Thijs

Uitslagen interne competitie

Dennis Breuker

ronde 11

Robert Kikkert	0 - 1	Hugo van Hengel
Eric van Rijkom	0 - 1	Michael Wunnink
Hans de Vilder	0 - 1	Pieter Melford
Paul Schipper	1 - 0	Tom Spits
Bas Lewerissa	½ - ½	Michel Kahn
Steve Michel	1 - 0	Frans Oranje
Hans Uiterwijk	0 - 1	Elwin Osterwald
Aldo v.d. Woestijne	1 - 0	Niek Narings
Michiel Pos	1 - 0	Hans Kuyper
Avni Sula	1 - 0	Tony Lith
Hajo Jolles	1 - 0	Cas Zwaneveld
Bhudi Manuri	1 - 0	Pim Zonjee
Maurice Aué	0 - 1	Andre Bach
Martijn Miedema	1 - 0	Ed Leuw
Donald Kamphuis	½ - ½	Tijme Jonkman
Bert Schaeffers	1 - 0	Hans Dirks
Lesley Gebhard	1 - 0	Rick Eckstein
Jaap van Velzen	0 - 1	Steven Kuypers
Leo Oomens	0 - 1	Eric van Tuijl
Chris Leenders	0 - 1	Tony Slengard
Garth Sylbing	1 - 0	Wim Suyderhoud
Paul Goziéki	1 - 0	Peter v.d. Werf
Jaap Tanja	0 - 1	Pitt Treumann
Hans Puyker	0 - 1	Cian O'Mahony
Renzo Verwer	1 - 0	Wim Wijnveen
Margreet Ligtenberg	1 - 0	Johan v.d. Klauw

Sayed Dawoud 1 - 0 Johan v.d. Klauw

ronde 13

Micha Leuw	0 - 1	Paul Schipper
Hugo van Hengel	1 - 0	Michel Kahn
Michael Wunnink	½ - ½	Elwin Osterwald
Steve Michel	0 - 1	Pieter Melford
Bas Lewerissa	afg.	Dennis Breuker
Jan Peter v Zandwijk	1 - 0	Donald Kamphuis
Eric van Rijkom	0 - 1	Bhudi Manuri
Niek Narings	1 - 0	Avni Sula
Martijn Dahlhaus	½ - ½	Dan Noetling
Cas Zwaneveld	1 - 0	André Bach
Hans Kuyper	½ - ½	Lesley Gebhard
Wilbert de Kruiff	½ - ½	Maurice Aué
Louis van Staden	½ - ½	Tijme Jonkman
Steven Kuypers	1 - 0	Jeanne Potters
Leo Oomens	0 - 1	Rick Eckstein
Paul Goziéki	½ - ½	Wim Suyderhoud
Chris Leenders	0 - 1	Renzo Verwer
Coen Venema	1 - 0	Jaap van Velzen
Margreet Ligtenberg	0 - 1	Peter v.d. Werf
Johan v.d. Klauw	0 - 1	Willem Neele
Wim Wijnveen	0 - 1	Jaap Tanja

ronde 14

Hugo van Hengel	1 - 0	Pieter Melford
Paul Schipper	½ - ½	Michaël Wunnink
Michel Kahn	afg.	Dennis Breuker
Hans de Vilder	1 - 0	Hans Uiterwijk
Steve Michel	0 - 1	Martijn Dahlhaus
Avni Sula	1 - 0	Lesley Gebhard
Maurice Aué	0 - 1	Hans Kuyper
Tony Lith	afg.	Donald Kamphuis
Pim Zonjee	0 - 1	Paul de Jager
Rick Eckstein	1 - 0	Steven Kuypers
Ed Leuw	½ - ½	Garth Sylbing
Wim Suyderhoud	1 - 0	Renzo Verwer
Raymond v.d. Ven	1 - 0	Coen Venema
Peter v.d. Werf	½ - ½	Jeanne Potters
Willem Neele	1 - 0	Mayar Orash
Jaap Tanja	1 - 0	Cian O'Mahony
Margreet Ligtenberg	0 - 1	Leo Oomens
Johan v.d. Klauw	0 - 1	Jaap van Velzen

ronde 12

Pieter Melford	0 - 1	Micha Leuw
Michel Kahn	1 - 0	Herre Trujillo
Elwin Osterwald	1 - 0	Hans de Vilder
Aldo v.d. Woestijne	0 - 1	Hajo Jolles
Donald Kamphuis	1 - 0	Pim Zonjee
Hans Kuyper	½ - ½	Cas Zwaneveld
Martijn Miedema	½ - ½	Stefan Steemers
Jop Dekker	1 - 0	Frans Oranje
Lesley Gebhard	1 - 0	Leo Oomens
Wilbert de Kruiff	½ - ½	Tony Lith
Jaap van Velzen	0 - 1	Garth Sylbing
Cian O'Mahony	0 - 1	Tony Slengard
Ed Leuw	½ - ½	Hans Dirks
Wim Suyderhoud	1 - 0	Steven Kuypers
Jeanne Potters	1 - 0	Pitt Treumann
Willem Neele	1 - 0	Lennaart Sirag

Standen externe competitie

Theo Weijers

KNSB eerste klasse A

1. SMB	4	7	26½
2. DD	4	7	25
3. Utrecht 2	4	6	22
4. B.S.G.	4	4	19½
5. Hardenberg	4	3	19½
6. Philidor L'warden	4	3	19
7. Unitas	4	2	17
8. Zukertort 2	4	3	16½
9. Purmerend	4	2	18
10. Caïssa	4	2	17

SGA promotieklasse

1. Caïssa 2	3	6	17
2. Gambiet 1	3	4	13½
3. De Raadsheer 1	3	4	13
4. Almere 2	3	4	12½
5. Isolani 1	3	2	12
6. Isolani 1	3	2	10½
7. Fischer-Z 2	3	2	9½
8. De Raadsheer 2	3	0	8

SGA eerste klasse B

1. Zukertort/A'veen 5	2	4	10
2. Euwe 5	2	4	9
3. De Pion 1	2	3	8½
4. ENPS/Quibus 1	2	2	9
5. Oosten-Toren 1	2	2	8
6. VAS 3	2	1	7½
7. Caïssa 3	2	0	6½
8. De Raadsheer 2	2	0	6½

SGA derde klasse A

1. Landsmeer 1	3	6	15
2. Oosten-Toren 2	3	5	14
3. Grasmatt 3	2	3	8½
4. MSK 2	3	2	12
5. Amstel 3	3	2	11½
6. Caïssa 6	2	0	6½
7. ENPS/Quibus 3	2	0	4½

SGA tweede klasse D

1. TOZ 1	2	4	10½
2. Almere 5	2	4	10½
3. ENPS/Quibus 2	2	4	10
4. DCG/PCB 3	2	2	8
5. Caïssa 5	2	2	8
6. VAS 5	2	0	6½
7. ODI 1	2	0	6
8. Zukertort/A'veen 7	2	0	4½

SGA tweede klasse A

1. Almere 6	3	6	14
2. De Pion 2	3	5	17
3. ENPS/Quibus 2	3	4	13
4. De Raadsheer 4	3	4	12½
5. De Pion 2	3	2	11½
6. Fischer-Z 3	3	2	10½
7. Euwe 6	3	1	10
8. Caïssa 4	3	0	½

Uitslagen extern

05.11.01

Grasmatt 3 - Caïssa 6 4½ - 3½

1. N. Matthias	0 - 1	Willem Neele
2. NPC. Knoester	1 - 0	Lesley Gebhard
3. H. Kilinc	½ - ½	Cian o'Mahony
4. W. Klinkenberg	0 - 1	Chris Leenders
5. P.D. Bosklopper	1 - 0	Rick Eckstein
6. P. Beemster	1 - 0	Jaap Tanja
7. S. Bergmans	0 - 1	Paul Gonički
8. L. de Loos	1 - 0	Ruud v.d. Pol

22.11.01

VAS 5 - Caïssa 5 3 - 5

1. J. Pex	0 - 1	Martijn Dahlhaus
2. H. Francois sr.	0 - 1	Hans Kuypers
3. P. de Leeuwe	0 - 1	Jan Meuleman
4. A. Poeltuyn	0 - 1	Peter v.d. Werf
5. T.J. Hagen	1 - 0	Eric van Tuyl
6. B.A. Drewes	1 - 0	Frans Oranje
7. J. Moerings	0 - 1	Tafil Musovic
8. B. Duivenvoorden	1 - 0	Maurice Aué

André Bachs
commentaar
op de stand

d.w.z. de KerstStand

Eigenlijk nog maar nauwelijks op gang gekomen, zijn we al weer halverwege. En als het even nog wat meer had tegengezeten waren we zelfs al klaar geweest, want het geweld van de teruggekeerde KnoppenKoning **Micha Leuw** was *massive*: 10½ uit 11 staat bijna net zo raar als de uiteindelijke 10 uit 10 van de eigenaar van de EePeeTrofee **Wilbert de Kruiff**.

In de druk bevolkte *dungeons* van Caïssa voert KelderMeester **Johan van der Klauw** voorlopig het hoogste woord, maar het is bekend dat onze timmerman pas na de sneeuw begint warm te draaien. Een stuk of wat half verdronken Moerasbewoners, besmet met Snelle Hand, hebben deze plek verkozen om de kleren te drogen.

Zodra je weer bovengronds komt ontneemt een wolk Onzichtbaren elk zicht op vooruitgang. Deze charlatans dragen cijfers noch percenten! Eigen schuld natuurlijk: wie niet speelt verdient niet beter. **Chris Leenders** en **Jaap van Velzen** ogen verdwaald temidden van dit gezelschap, op zoek naar de weg door Het Moeras.

Deze Poel van Ellendigen mist momenteel de gebruikelijke aangeschoten Reputaties, maar dat komt misschien omdat van **Floris Kalff** nog slechts zijn neus zichtbaar is! **Garth Sylbing** wist zichzelf tot Moerashoofd op te werken en loert geduldig naar prooi op Vaste Grond.

Even afgezien van Zure Remise, is het de penetrante geur van TPR die dit gebied

domineert. **Tijme Jonkman** en **Tony Lith** lijken haast doorsnee snuivers van dit goedje, wanneer je dat vergelijkt met het gebruik van **Erik van Rijkom** of **Gerard Mulder**. Even verderop inspecteert Koning Niek enigszins beteuterd de werking van zijn wapens. Zijn gehavende tuniek ver-raadt tegenspoed en revolte.

Tom Spits verdedigt manhaftig de borders van De Tuin. Laat je niet misleiden door de romantiese benaming van dit terrein, want het is de favoriete ondergrond van Zware Debu's en Reputaties. Het zijn vooral **Aldo van de Woestijne** en **Martijn Dahlhuis** die hier het nieuws maken, ook al staat een legendarische vechtmachine, beter bekend als De Schildpad, luidruchtig te rammelen aan het hek voor De Toren.

Wind en ijzel blijven je bespaard wanneer je eenmaal binnen bent, maar dat is dan ook het enige comfort waar je op rekenen kunt. Onvermoeibare ruziezoekers, bewa-pend met priem en nul bepalen nu de gang van zaken. En hoe hoger je klimt, hoe on-verzettelijker ze lijken. **Bas Lewerissa**, ver-momd in een aandoenlijke Elo, warmt zijn vingers aan een behaaglijke score. Dankzij een sluw gedoseerde inspanning van nog geen vijf duels, wist hij zich bovendien te verzekeren van een gevulde buidel TPR.

De bekende Koppen kijken weer uit over de hoofden van Het Volk. Het Collectief der Wijzen is er vertegenwoordigd, de Zware Jongen, de Runnerup, de Chinees, Ridder Junior, Dr. Beton, de Kleine Reus, geen van hen ontbreekt. Het meeste lawaai komt echter van boven, waar de Nieuwe-ling met een monsterachtig percentage inhakt op de deur naar de TorenKamer. Ogenscheinlijk onaangedaan luistert daar de Knoppen-Koning naar de inspanningen van de onverlaat, onderwijl genietend van de ultieme sureling van het oog: het uitzicht over... Het Rijk van Caïssa.

Prijsvraag

Tom Spits

Scheidsrechter; alleen het woord al brengt het slechtste in de mens naar boven. Er is geen voetbalwedstrijd meer zonder dat de NOS, SBS6 of een RTL op de millimeter nauwkeurig aantoont dat de scheidsrechter absoluut geen penalty had mogen geven, of dat hij de wedstrijd niet aanvoelt door na een toch wel erg stevige overtreding direct rood te trekken. In een beetje woordenboek zou onder de 'entry' scheidsrechter toch zeker, "zie ook de synoniemen ***zoon, honden***, en lijder aan een grote diversiteit nare ziektes" toegevoegd moeten worden. Je vraagt je ook altijd af waarom een mens aan een hondenbaan als deze begint. Iemand die scheidsrechter wil worden moet toch een flinke liefhebber zijn van zelfpijniging.

Bij het schaken hebben we gelukkig geen camera's en zijn er zelden overtredingen waarbij een scheidsrechter keihard moet ingrijpen om de orde op het speelveld te bewaren. Hoewel schakers best wel gemene rekjes hebben, is er tijdens de partij zelden mogelijkheid tot onsportief gedrag. Piet Peelen heeft Episjin ooit eens beschuldigd van trappen onder tafel, maar bij gebrek aan bewijs (uiteraard) heeft dat nooit consequenties gehad, behalve dat Peelen zich zo opwond dat hij vervolgens de partij weggaf en de rest van het toernooi geen goede partij meer afleverde.

Toch is er ook bij schaken altijd een onpartijdig iemand nodig die bij onenigheid een bemiddelende rol kan spelen of zelfs een beslissing neemt. Daar we bij onze club slechts één gediplomeerde bemiddelaar hebben (Theo Weijers), besloot ik ook maar eens op scheidsrechterscursus te gaan. Dat

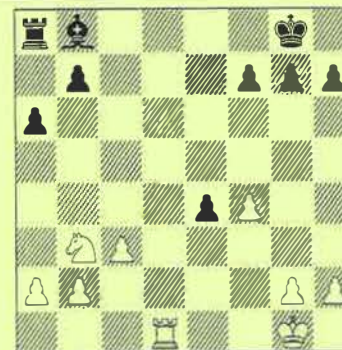
bleek toch wel nuttig, want hoewel de FIDE-regels goed beschreven zijn, is de interpretatie niet altijd hetzelfde. Want wanneer is nu een zet 'gedaan'? Is dat als je een stuk loslaat, of pas als je de klok hebt ingedrukt? En wat moet je doen als je een dame haalt en er geen in de buurt is? In het laatste geval mag men dus niet de eigen pion op de onderste rij zetten en de klok indrukken, want de pion vervangen door een stuk is een verplicht deel van de zet. In plaats daarvan zet je de klok stil en vraag je de scheidsrechter om een dame of wat voor stuk dan ook dat je nodig mocht hebben. Dit mag dus niet wanneer het benodigde materiaal bij je tegenstander staat en je het daar gewoon had kunnen pakken.

Om het belang van de scheidsrechter maar eens aan te geven, beschrijf ik hier 2 vragen waarvan de laatste in mijn examen zat. Antwoorden kunnen tot 31 januari bij mij ingeleverd worden. Diegene die beide vragen het beste beantwoord, krijgt een fles wijn.

Succes!

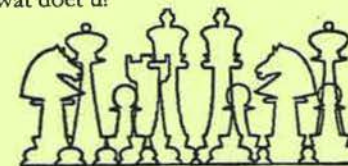
1. U bent scheidsrechter bij de KNSB-wedstrijd Hardenberg - Purmerend, waar een speeltempo geldt van 40 zetten in 2 uur, vervolgens 20 zetten in 1 uur en daarna 15 minuten om uit te vluggeren. Bij het langslopen constateert u dat beide vlaggen zijn gevallen. U kunt niet constateren welke als eerste gevallen is. Bij de reconstructie blijkt dat beide spelers 39 zetten hadden gedaan. De teamleider van Hardenberg merkt tijdens de reconstructie wel op dat de vlag van de Purmerendspeler eerst was gevallen. Wat doet u met de partij, en waarom?

2. U bent scheidsrechter bij een snelschaaktoernooi. U staat bij de volgende stelling te kijken:

Er wordt gespeeld: 1. ... La7+ 2. Td7. Echter voordat wit de klok indrukt roept zwart: "Je staat schaak. Ik heb gewonnen." Hij zet de klok stil en loopt weg om de uitslag te melden. Wit zet hierop de klok weer aan, speelt Td7 - d4 en drukt zijn klok in.

Wat doet u?

De correspondentie

Jaap Pijpers komt met het volgende commentaar:

Afgelopen weken heb ik als niet meer actief lid enkele partijen uit CaissaNieuws 489 (laatste nummer dus) nog nader bekeken waarbij ik tot tot de volgende ontdekkingen kwam:

In de partij Michiel Pos - Tom Spits (blz. 25) wordt opgemerkt dat na 15. Dxb6 komt 15. ... Kxb6 16. Pe6+ g5! enz. met onnodige complicaties en dat na 16. ... Kh5 de zwarte koning mat loopt. (wat juist is).

Ik merk op dat in plaats van 16. Pe6+ wit beter heeft nl. 16. Pxf7+. Volgt hierop 16. ... Kg7 dan komt 17. Pxd8+ en 18. Lxf8 en zwart kan er mee ophouden.

Echter loopt de zwarte koning ook hier na 16. ... Kh5 mat nl. 17. Lf3+ Kh4 18. Lg5+!

Dxg5 19. g3+ Dxb6 (om mat een zet uit te stellen) 20. hxb6 Kh3 21. Pg5 ♠.

Met 15. Dxb6 i.p.v. 15. e6 had wit veel mooier de partij kunnen afmaken.

De partij van Tafil uit een uitwedstrijd (blz. 28): Inderdaad een adembenemende partij. Vooral door zwart zeer scherp gespeeld. Wit heeft inderdaad geen mogelijkheid de aanval beslissend te versterken. Van alles geprobeerd om te vinden of die mogelijkheid er in zat. (wat ik allemaal nagegaan ben, is te veel om hier weer te geven.)

Toch had wit volgens mij niet hoeven te verliezen indien hij na 32. ... Th4 i.p.v. 33. g7+ 33. Dxb6 gespeeld had.

Er kan dan volgen 33. ... Dxb6 34. Pxb6 Pxf6 35. Txf6. Zwart heeft dan niet beter dan 35. ... Kg7 (zowel 35. ... d2 als 35. ... Le7 leiden dan tot verlies.)

Na 36. Tf1 behoudt zwart wel met 36. ... Th8 goede kansen op remise. (37. Pf3 Txb6 38. Kg2 Th6 39. Pe5 Ld6 40. Pxd3 Txb6 enz.)

Verderop in de partij had wit met 35. Pxb6 i.p.v. 35. Pe5 waarschijnlijk toch geen voldoende compensatie kunnen krijgen voor het stuk.

Nog iets: in beide diagrammen die aan deze partij zijn besteed, ontbreekt iets. Eerst een wit paard op d2 en in de laatste de zwarte toren op h2.

Ik hoop dat mijn analyses iets tot het inzicht bij kunnen dragen.

J. V. Pijpers

Madurasstraat 89³

1094 GJ Amsterdam

In CaissaNieuws 389 zijn wel meer onzorgvuldigheden geslopen. Pim Zonjee wees de redactie op enkele fouten in de partijen in het verslag van het Eijzenbroodtoernooi. Fouten zijn ergerlijk en zonde van de tijd. De redactie heeft echter wel eens haast en geen tijd om alles na te lopen. Maar ze doet haar best. (red.)